بژاردەیەک بۆ عێراقی هەمووان..
چالاک ئاغجەلەری

لۆجیکێکی عەقڵانی و بژاردەیەک کە بتوانێت و□امێک بێت بە دۆخی سیاسی عێراق و وەک جێگرەوەی ئەم دۆخە چەقبەستوەی ئێستا کە هەموو خ□□ک□ی وو□□ات داهاتوویان بە ڕووی کەش□ک□ی پڕ تەم و ئەنگوستەدا دەکاتەوە. دەست بردن بۆ ئەم پرسە و □اق□کردنی پێویستی بە ئاگابوونە لە مێژووی ئەم هەیکەلە سیاسیە ، چۆن و کێ و بەچی جۆرێک بەرخود بە پرسە ئیداری و سیاسیەکانی کراوە لە مێژووی دوور و نزیکدا؟ دەکرێت لە خۆمان بپرسین ئایا بە تەنها هێزی (بیرۆکراتی) دەسەڵاتە دەوانێت فەزایەکی بێدەنگ دەستەبەربکات وەک بە شێک لە مێژووی ئەم سیاسی ئەم ناوچەیە لە بۆ هەر ناڕازاییەتیەک و وورتە و پۆڵە بۆڵێکیش ڕاوەشانی قامچیەکی بەدوادا بێت وەکو ئەوەی بەعس لە مێژووی خۆیدا کردیە بەشێک لە میثۆدی سیاسی . مێژووی دێرینی ئەم د□ق□ر□ بەرفراوانە بە حوکمی بەپیتی زەوی و زارەوە خاوەن خەڵکانێکی جیاوازن لە نەژاد و ئاینزا، هاودەم ئاشنای چەندین حوکمی جیاواز بووە هەر لە ئەکەدیی و سۆمەری و بابلی کۆن و نوێوە بیگرە تا دەسەڵاتی میزۆپۆتامیا ، هەندێکیان سەروو ٥٠٠ ساڵ حوکمیان کردوە ! بە گەڕانەوەش بۆ دەرهاویشتەکانی جەنگی جیهانی یەکەم و بەدوای کەوتنی ئیمپراتۆریەتی عوثمانی، ناوی عێراق لە سنورێکی بەرتەسکی جوگرافییەوە بووبە دەوڵەتێک لەسەر نەخشەی جیهان و لەسەر دەستی بەریتانیا خۆی کرد بەئەمری واقع ، فەیسەڵیان هێنا و کردیان بە شای وو□□ات ، هەرچەندە بەشێک نەبوو لە خواستی شیعەکان و کورد بەڵام بەریتانیا وەکو چارەسەرێک بۆ نێوانی شیعە و سونە ئەم بژاردەیەی پێ پەسەند بوو چونکە بنەماڵەی فیسەڵ ٣٨ هەمین پشتی پێغەمبەر(محمد) بوو ، بەردەوامیان لە دەسەڵات لە ساڵی ١٩٢١ تا (شۆڕشی) ١٤ی تەمموزی ١٩٥٨ درێژەی کێشا و هاوکات کێشە سیاسیەکانی عێراقیش بەردەوامی بەخۆیدا و خامۆش نەبوو .

جیاوازی نەتەوە و مەزەهەب و تائیفی لە عێراقی نوێدا خاڵی ناسەقامگیری و کوشت بڕ و بەد بەختی خەڵکەکەیەتی، هۆکاری بنەڕەتی ئەم کێشانەش گروپ گەلە سیاسیە جیاوزەکان و سەرکردەکانە نەک خەڵکی سقیل، هەر بۆیە کاتێک بیر لە مژارێکی عەقڵانی دەکەیتەوە هەزار و یەک چقڵ بەڕووتدا دێتەوە و تەخوین و نامۆ دەکرێیت دیارە ئەم ئاستەنگانەش هەر لەسەر دەستی ئەحزابەکانە و بە مەبەست رێگری لە

ئاشتەوایی گشتی ووڵات دەکەن.

ئەمڕۆ دوای چەند دەیەیەک لە حوکمی بێ سەرو بەری عێراق دەبینین چی دەگوزەرێت، شەڕ لەسەر کورسی و دەسەڵات داهاتووی خەڵکی کردۆتە بەردەم هەڕەشەیەکی جدی لێرەوە دەبێت خەڵک پرسیارە لۆژیکی جدییەکە لە خۆیان بکەن بۆ ژیانی ئەمڕۆ و داهاتوویان لە ووڵاتدا ، چی لۆژیک و رەهەندێک ئاسۆیەکی گەشیان بەڕوو دەکاتەوە؟

لە وەڵامی ئەم پرسیارە بۆ من تێگەیشتنە لە جیاوازییەکان و قبوڵکردنەیانە دوور لە هەر ڕەهەندێکی دۆگما و سڕینەوەی بەرامبەر، هاوکات بەغدا بێت یان کوێرە دێیەک ببتە چەقی بڕیار بەڵام بە پشتیوانی و کۆدەنگی سەرجەم پێکهاتەکانی ووڵات و تۆلەرانس ببتە بناغە بۆ عێراقی سبەی . بەدوای ئەم بژاردەیەدا کێ ئامادەی قبوڵکردنی ئەم ڕەهەند و بیرکردنەوەیە لەم ووڵاتەدا؟،هەرچەندە هەلومەرجی سیاسی ئەمڕۆی عێراق تەژییە بە بەریەکەوتن لە نێوان پێکهاتە سیاسیی□کاندا ، کاتێک بابەتێکی لەم جۆرە ئاراستە دەکەیت بەتایبەت لە ساحەی کورییدا ، بێشک بەدەر نابین لە ڕەخنە، خوێندەوەی دروست لە دونیای بەرژەوندی و پێکدانە قێزەونەکاندا دەست گرتنە بە عێراقەوە بە هەموو هەڵبەز و دابەزە سیاسی و کۆمەڵایەتی و ئابورییەکەیەوە. دەست بردن بۆ جیاگەرا و دەوڵەتی کوردی وەک بینیمان لە مەحەڵ مەحاڵترە بۆ ئەمڕۆ، هەربۆیە ڕێگە ڕاستەکە دەست گرتنە بە عێراقی دانپێنراوەوە بە هەموو کەمو کوڕییەکانیەوە وەکو دیاریشە ئەم خواستەی ئاماژەم پێدا خەون نیە ئەگەر هوشیاری گەل هاوتا و باڵا بێت ، هاوکات خەونێکی خۆشە کاتێک نەژاد پەرستی و مەزهەب گەرایی دەستیان کردبێتە بینە قاقای گەلەوە وەکو پێشتر هەڵوێستەم لەسەری کرد ـ ئەرکی هێز و لایەنەکانی دەسەڵات و ئۆپۆزسیۆنە چیتر لەبری خەڵک بیرنەکەوە و بەرژەوندی با□□ای گەل بە کۆی پێکاتەکانەوە لەبەر چاوبگرن و دەست بەرداری بەرژەوەندیە تایبەتیەکانی خۆیان و ووڵاتانی زلهێز و دراوسێکان بن و خەڵکی وو□اتیش وەک ئایکۆنێکی بەقوربانی کراو بەردەوام و هەمیشە سەودای پێوە نەکرێت.

ئازادی و دیوەخانی سیاسی.
چالاک ئاغجەلەری

بنەماڵەی بارزانی لە زەمەنی گەڕانەوە ی مەلا موستەفا لە روسیا یەوە مۆنۆپۆلی گەورەترین پارتی سیاسیئەوسەردەمەیان کرد کە پارتی دیموکراتی کوردستان بوو ئەمەش بە هۆکاری غیابی خوێندنەوەیەکی عەقڵانی لایدامەزرێنەرانی ئەوکاتی حزب لە پەتوەند بە تێنەپەڕاندنی هەژمونی عەشائیری لە ناخایاندا ، ئاکام چانسی بارزانیوەک شۆڕشگێرێکی عەشائیری بە نفوس بە ئەرێنی شکایەوە داڵەکە لەسەر شانی گیرسایەوە و گرتنی جڵەویسیاسەتی کوردستانی عێراق بەبێ سەرئێشە حاسڵ کرد ، پاسق و پشتیوانی ئەم هەژموون و سەرۆک گەراییە وەکزادەی پاشخانی دیوەخان و ناوبانگ بۆ مەلا موستەفا بەدەستهات. دیارە زۆری نەبرد خوێنەوارەکان کە بەباڵی مەکتەبسیاسی ناسرابوون خواستی ڕاستکردنەوەی هەڵەکە بوون و دژ بە بارزانی وەستانەوە بەرامبەر باڵادەستی لەو شۆڕشە کە بارزانی باڵی تەواوی کێشابوو بەسەردا بەجۆرێک بەدەر لە خۆی و نزیکە خوێنەکانی تەواوید□روووبەریان بە خزمەتکار و گەدا وێنا ئەکرد و تا ئەم چرکە ساتەش کوڕ و کوڕەزاکانی بەردەوامن لەسەر ئەم فۆرمەوبەسەر کۆمەڵگەی کوردیدا تەعمیم کراوە (بەخۆشیبێ یان بە ترشتی)!!، ئەمەش لە پێناوی بەردەوامیدان بەهەناسەیدیوەخانی نێو خۆ و مانەوەیان لەو جوگرافیا بەر تەسکەدا، هەرچەندە ئەم خەسڵەتە تەعمیم ناکرێت بەسەر کۆی خێڵو دیوخانزادەکانی تردا بەڵام لای ئەمان و نموونەکانیان بۆتە فەرهەنگ و درێژەی پێدەدەن، شەری مانەوەش بەهەرشێوەیەک بێت ئەنجامی ئەدەن لەو پێناوەدا و گرنگ مانەوەی ئایکۆنەکەیە لە سەردارێتی بەسەر خەڵکەکەدا دیارە ئەمجۆرە لە ئەدکار و خەسڵەتە بە شاڕێگەی دیکتاتۆرخوازەکان دەبینرێت.

شۆڕبوونەوەی ئەم فەرهەنگە خێڵەکیە و پەردەپۆشکردنی بە سیاسەتی نەتەوەیی لەناو شۆڕشی کوردستانی عێراقدابووەتە ئەمری واقع ، لێرەوە دوای نزیک بە هەشت دەیەی ڕەبەق تروسکاییەک لە گەشەی کۆمەڵایەتی و کرانەوەیەکیسەردەمیانەی پەلکێش نەکرد، بوارێکی نەهێشتوە لە دووتوێی ئەو بەناو شۆشە نەتەوەیی و چەکداریدا ب□ه□□و□ستکردن لە سەرخانە فیکریەکەی پەیوەند بە تێپەڕاندنی دۆخی چەقبەستووی ژیانی سیاسی و کۆمەڵایەتیکۆمەڵگەی کوردی لە کوردستانی عێراقدا .

بۆخۆی پێوەری ریالیستی و لۆجیکی هەر دەستبردنێک بۆ ڕوو بەروو بوونەوە و شۆڕش بەڕووی رەقیبدا پێویستی بەهوشیارکردنەوەی تاک هەیە بۆ هەرچی تێگەیشتن لە ئەسڵی پرۆسەکە، کاتێک ئەم پرۆسەیە هەستی نەتەوەیی کوردیژێردەستەی لەگەڵ خۆیدا پەلکێش کرد و تەواو لە قڵبدانی پرسەکەی ئاوێتە بە هەمان لیخنیکرد و وایانکرد هەر دەستبردنێک لەلایەن بزاوتێکی ترەوە کە لە دەرەوەی فەزای خۆیان بێت، دەیخەنە حاشییەوە و دژ بە خواستەکانی خەڵکپێناسە دەکرێت، بەدەر لەمە ملکەچی هەمان ئاراستەی سیاسی دەکەن و دەبێت بە هەمان پێخوری سیاسی خوانەک□ بەڕێبکەن ، ئەمەش تا ئاست چاوەروانکراوی خۆیان ئەو جەوهەرەی فەناکرد کە تەعبیر لە پرسی کۆمەڵگەی کوردیبکات.

بۆخۆی شۆڕشی چەکداری بۆ بارێزگاریکردن لە مانەوەی فیزیکی دوابژاردەیە، کاتێک رەقیبەکەت تەواوی دەرگاکانتبەسەردا دابخات بۆ هەرچی گەیشتن بە چارەسەری کێشەی نادادی بەرامبەر ئەو پرسەی تێدەکۆشیت لە پێناویدا، پێچەوانەوە لەو شۆڕشەی ئەم بنەماڵەیە بوون سەردار و خاوەن دیوەخان نەک سەرکەوتنی ئازادی بۆ گەلبەرجەستەکرد بە موفهومە عەقڵانیەکەی بەڵکو ئەم عەقڵییەتە بووە هۆی کوشتنی کۆی پێشکەوتن و کرانەوەیکم□□گەکە بە جۆرێک خەتی سیادی دەیوەخانیان سەرڕێخست کە هەر بزاڤێک بۆنی کرانەوە و بەرچاوڕوونی خەڵکیلێبکرایە بەتوندی بەڕوویدا دەهاتنەوە بۆ هەرچی مانەوەی خۆیان و درێژەدان بە فەرهەنگی سیاسەتی دیوەخان وڕوو پۆشکردنی بەو فۆرمەی کە پییدەوترێت سیاسەت کردن لە فەزای کوردی و کوردایەتییدا، بۆیە هەر کەس و لایەنێکڕووی لەو دیوەخانە کردبێت یان کۆیلایەتی و گەدایان قبوڵ کردوە وەیان وەک بەرهەڵستکارێکی لاواز بەجێماوە وکۆی خەون و خواستەکانی مایەپووچ و بەدەستی خاڵی لە دووری هەوارەکەیان گیرساوەتەوە .

سیاسەت کردن بەرامبەر بنەماڵەی بارزانی بوێری فیکر و هەڵسوکەوتی عەقڵانی دەوێت بۆ هەرچی خاڵیکردنەوەی ئەورەواجە قەومیەی کە هەردەم شۆێنی خۆیان مەرجەعیەتی کوردو کوردایەتیە بە معیاری سیاسی خۆیان، هاوکاتنەیارەکانیان دەخەنە ژێر باری نەتەوە و نیشتمان فرۆشی (١٦ ئۆکتۆبەر وەک نمونە)ەوە بۆ بەردوامیدان لەگەوجاندنی رای گشتی وەک ئەوەی لەسەری ڕاهاتوون.

ڕەواجی ئەم دیوەخانە سیاسیانە وەک دەمڕاستی پرسی سیاسی و کۆمەڵایەتی خەڵکی کوردستان درێژە بەهەژموونی باو□ د□ستی خۆی دەدات تاوەکو ئەو کاتەی هێزێک روئیای سیاسی و دونیابینی بۆ پرسی کورد

جیاوازدەبێت لە فۆرمی ئەم هێزە كە درێژە بە سوتانی خەونەكان و كوشتنی ئازادیەكان دەدات بەقورسای ئەو جوگرافیای□ی□ه□ژموونی ب□سردا زاڵە (زۆنی زەرد)، ئەوەی دەمێنێتەوە بۆ ئەو خەونە نەرجسیاننەیە كە ئازادیە خەیاڵاویەكانیان پێتەنیوە و واقعش مانەوە بەردەوامەكەیە لەو ژیانە موزەیەفەدا كە لە هەناوی هێزە خۆسەپێنەكان (پارتی بارزانی) ەوەئامادی□ی هەیە .

ئازادی و ژیانێكی باشتر بۆ خەڵكیش درێژە بەچاوەرڕوانیەكانی دەدات تاوەكو ئەو هێزە جەسورە ئامادی□ د□بێت بۆئەو ئومێدەی كە پێچراوە لە خۆشەویستی و ژیانێكی ئازاد و بێ سانسۆر كە شایستە بە هەر تاكێكی خەڵكیكوردستانە ! مانیفێستی دیوەخانیش لە دونیای كوردییدا ئەو پانتاییە گۆشەگیرەیە كە بەناوی دەسەڵات ودەوڵەمەتدارییەوە حوكم دەكات، وەك چۆن ئازادیش راپێچی ئەو دیو دیواری زیندان دەكات.

چالاك ئاغجەلەری

چەند پۆینتێك بۆ پێشهاتەكانی بەردەم ڕۆژئاوا ... چالاك ئاغجەلەری

سیاسەت ئەگەر بە ڕادیكاڵیانە تەماشا بكرێت میتۆدێكە لە بازنەی ڕەوشتە ئینسانیەكاندا خۆی ئاراستە دەكات، ئەم دەستەواژیە بۆ سیاسەت لە كێبڕكێ و پاوانخوازیەدا تێپەڕ ناكات هەروەها وەك ڕەهەندە تیۆری□كەی و نموونەی داڕشتنێكی جوان لە دووتوێی كتێبەكاندا دەمێنێتەوە.
ئەم كورتە بۆڵەیە وەك نموونەیوك دەهێنمەوە بۆ ئەم ڕاستیەی ئەمڕۆ لە ژیانی سیاسی و بەرژەوەندیەكاندا جوڵەی پێدەكرێت.

دووهێز یەكێكیان ئەمریكایە بە هەموو تواناكانی بەرژەوەندیە با□□اكانی باڵادەستی هێزی لە كۆی كونجەكانی ژیانی سیاسی و ئابورییەوە بۆ مەبەستە ، هێڵێك نیە بە سور نەخشێنرابێت لە

پەیوەند بە وەستان و ڕامانی بەرامبەر کەی نابەرابەرییەکانی مرۆڤایەتی کە لە دونیای دەرەوەیدا دەگوزەرێت ، هاوکات خۆشی بەشداری سەرەکی تەواوی ئاڵۆزییەکانە.
لە بەرامبەردا تورکیا و مێژووەکەی ئەو ڕاستیەی سەلماندوە تاوەکو چەند پشتیوانی ناجێگیری ناوچەی ڕۆژهەڵاتی ناوینە، ئەمە بەجیا لەو کێشە زهنیەی ئاڵودەی تەواوانی بووە لە پەیوەند بە پرسی ئازادی بە گشتی بە تایبەت بەرامبەر بە خواستی کورد.

ئەگەر ئەم دوو بە چوونە سەرپێییەی ئاماژەم پێکرد بەشێکە لە ناسینی ئەم دووهێزە ، کەواتە حاڵەتی ئەمڕۆ لە بە جێهێشتنی ئەمریکا و مانەوەی ڕۆژئاوا بەتەنها دەبێت بە ئاسایی وەربگیرێت، دیارە ئەم ئاسایی بوونە حاڵەتەکە دەکرێت هەر لەسەرەتاوە هێزەکانی ڕۆژئاوا ئەم خەمڵاندنەیان پێش چاو بوایە کە دەنیام کاریان لەسەری کردوە.
ئەم هەوڵە بۆ ئامانج گرتن و کەمکردنەوەی تا ئاستی کۆتایی هێنان بە دەسەڵاتی ڕۆژئاوا لە لایەن تورکیاوەیە بە هاوکاری هێزە گەورەکان (ئەمریکا و ڕووسیا) ، هەرچەندەک ئاراستەی بەرژەوەندیەکانی تورکیا بە ئەمریکا و ڕووسیا چەندە باڵا بێت لە کۆتاییدا هەلکەکان بە تەنها ناکرێتە سبەتەی تورکیاوە ئەمەش بە پشت بەستن بە ئەو دەلاقانەی سیاسەت و ئەنجام گیریەکانی.

لەم چاوگەوە دەکرێت ڕۆژئاوا دەست بەرێت بە پلان (B) بە هەرچی دەرچوونی بە کەمترین زیان ، دیارە ڕێگە چارە بۆ ئەم ڕەدە سیاسیە و کە پەلدەکێشێت بۆ فشاری عەسکەریش دەستبردن بۆ ئاشتەوایی لەگەڵ دەوڵەتی ناوەندا(سوریا) بە جیا لەم بژاردەرێیە بەرنگار بوونەوە قوربانیدانە ، لە کاتێکدا من پشتیوانی شەڕێک ناکەم ئەو ناوچەیە بکات بە سوتماک وەک بیر هێنانەوەیەک عەفرین نموونەیەکی زیندوە.

کارێکی تر بە هەرچی خۆپارستن لە تووڕەیی وخواستی پەلاماردنی ئۆردۆغان بۆ سەر ڕۆژئاوا دەستبردنە بۆ ئەو هاوسۆزییەی جیهان بەرامبەر بە داعش کردیان و تێکۆشان، وەکو خاڵێکی پۆزەتیڤ لە پەیوەند بە بەگەڕخستنی شەقامی نیودەوڵەتی و حکومەتەکانیان بۆ ڕێگەکرتن لە خواستە شەڕانگێزیەکەی تورکیا بەرامبەر ڕۆژئاوا ، بەتایبەتی یەکێتی ئەوروپا توانای وەستانی ئەم جەبەڕووتیەی تورکیا هەیە، ووڵاتی فەرەنسا یەکێکە لەو هێزەی دەستی بەهانا چوونی لەمەڕ پرسی سوریا بەگشتی و ڕۆژئاوا دیارە ،پێویستە کاری لەسەر بکرێت.

دوا پۆینتیش بۆ ئەم پرسە هەڵوەستی پەکەکەیە ئەرکە لەسەریان زۆر

بە هوشیاریەوە بەخود بەم پرسە بکەن لە حاڵی ئێستادا چونکە هەر جوڵەیەکی سیاسی یان عەسکەری خواستی شەڕەنگێزی گەرمتر دەکات بیانووی بەردەست دەهێنێتەوە بۆ ئەردۆگان لە بە ئەنجام گەیاندی خواستەکەی ئەویش بە لەباربردنی ئەو حکومەتە خۆجێیەی لە ڕۆژئاوا خۆی دەبینێتەوە کە هەموو مرۆڤێکی ئازادیخواز بە گشتی کوردەکان شانازی بە پێشکەوتن و سەرکەوتنەوەکانیان دەکەن.

چالاک ئاغجەلەری

بۆچی ئێران مەبەستە؟ ... چالاک ئاغجەلەری

ئێران وەک سێهەمین وڵاتی گەورە لە کیشوەری ئاسیا و هاوکات لە ڕۆژهەڵاتی ناویندا بە پلەی دووهەم دێت و دانیشتوانەکەی +۸۲ ملیۆنە. ئەم وڵاتە کاریگەری زۆری هەیە بەسەر ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستەوە هەروەها بەهۆی زۆری گازی سروشتی و نەوتەوە هەردەم جێ بایەخی کومپانیا جیهانییەکانە ئەم چاوتێبڕینە ئابوریەش داینەمۆی چەرخاندنی کاریگەریە سیاسییەکانییەتی لە جیهان و ناوچەکەدا، لەڕەدا هەر گۆڕانکاریەک و پێشهاتێک بە هەردوو ئاراستەی ئەرێنی ونەرێنیدا لە پەیوەند بە ئێران وەک ئایکۆنێکی سیاسی - ئابوری، ڕاستەوخۆ دەوڵەتانی زلهێز دەکاتە بەردەم بەرپرسیاریەتیکی مێژوییەوە ، ئەم کایە سیاسیانە کە لە چوارچێووی دەوڵەتدا خۆیان ناساندوە دەبێت حەکیمانە مامەڵە لەگەڵ پرسەکەی بکرێت.

ئەم دەوڵەتە بە حوکمی داخرانی سیاسی و دژ بە بەرژەوەندیەکانی ئەمریکا وەک دەسەڵاتێکی دینی و تۆتالیتار بەڕووی دونیاندا ناسێنراوە، هەر ئەم هۆکارە جەوهەریەشە وایکردوە ئەستێرەی بەختی ڕوو لە کزیی بێت، بەدەر لەم ئەنتی بوونەی لە بەرامبەر ئەمریکا و ئیسرائیل کوە سەرکەشیەکانی هەر لە هەوڵدان بە دەست بردن و بەدەستهێنانی چەکی ئەتۆمی تادەگاتە هەڵواسینی خەڵکانی سیڤیل بە پێش چاوی ئازیزانیانەوە لەبەر هەر هۆکارێک بێت، ڕەوتی سیاسی و ئاکتیڤیت ئێران بە ئاراستە نێودەوڵەتیەکەی بە ئەرێنی

وەردەگیراو ڵەچکەی بە دەکرایەوە و هەڵسوکەوتەکان و کاریگەریە جیهانەکانی جوان وێنا دەکران و پیشان دەدرا.
هەر ئەمەشە وایکردوە لەم چوارچێوە سیاسییەی ڕۆژهەڵاتدا هەر بەردێک بکەوێتە خوارەوە پێش وەختە چاوەکان ئاراستەی ئێران دەکرێت، بۆچی ؟ وەڵامەکەی ڕوونە!!

لە دواین گرفتی ناوچەکەدا هێرشی سەر بیرە نەوتەکانی ووڵاتی سعودیە کە حوسێیەکان بەر پرسیارێتیان گرتە ئەستۆ لە بەرامبەر ئەو ئاکتەدا، لێرەدا دەبینین بە هیچ بەڵگەیەک لەلایەن ئەمریکاوە ئێران تاونبار کرا، هەرچەندە ئێران بە ئاگای خۆی بەرامبەر بەو پەلامارە ئاسمانیە نیشاندا.
ئەگەر ئەمە هۆکاری پشت ئەم هێرشە شەن و کەو بکەین دەکەوینە نێو چەندین ئەگەرەوە :
یەکەم: حوسێیەکان لەشەڕێکی بەردەوامدان لەگەڵ هاوپەیمانەکانی سعودیە ئەم هێرشەش دەرئەنجامە بە سەر ئەو ووڵاتە ،بەڵام بە لەم کاتەدا کە ئەگەری دانوستانی ئێران – ئەمریکا لە ئارادایە لە دوای کۆبونەوەکانی نەتەوەیەکگرتوەکان کە لە ٢٤ی ئەم مانگە دە بەسترێت .
دووهەم : دەکرێت ئیسرائیل هاوکاری ئەم هێرشە بووبێت بە هەرچی دورستکردنی تەنگەژەیەک بە پەکخستنی ئەو دانیشتنەی نێوان ئەمریکا و ئێران، چونکە دەوڵەتی ئیسرائیل مکوڕە لەسەر لادانی ڕژێمی سەردەستی ئێران و کاری لەسەر دەکات، بەهەمان شێوە ڕژێمی ئێران ئیسرائیل وەک دوژمنێکی خۆی ناساندوە.
سێهەم: ئەگەری پشتیوانی گروپێک یان کەسانی بەر پرس لە پشتی پەردەوە لە ئێران کە خواستی لێکگەیشتن لەگەڵ ئەمریکا ڕەت بکەنەوە ، ئەو هەوڵی دانیشتنە بە کۆتا بهێنن.
چوارەم: سیناریۆیەکی دی ئەویش خودی سعودیەیە کە وەک ئەگەرێک ئەم هەڵکوتانە سەربازیە بکاتە بیانویەک بە پەکخستنی هەر پەیوەندی و دانوستانێک لە نێوان ئەمریکا و ئێراندا. ئەم ئەگەرە هەرچەندە وەک دوور دەبینم بەڵام بە پاراستنی بەرژەوەندیەکی باڵاتر بە لێدانی بەرژەوەندیەکی کورت مەودا ، ئامانج دەگرێت.

لە کۆتاییدا ئەگەری ڕوودان بە لەمپەر بەرامبەر پێشهاتێکی چارەنوس ساز بەشێکی دانەبڕاوە بە دونیای سیاسەت . دۆنەڵد ترمپ سەرۆکێکە شەڕ لەگەل موستەحیلدا دەکات(کۆریای باکور بە نموونە) ، ڕژێمی ئێرانیش بەشێکە لەو کاتەگۆریە، کەواتە کەی ئەگەرەکان بە

کراوەیی دەهێڵمەوە ، ناکرێت ئێران بەشێک نەبێت لە ئەجندای ترمپ ، بەتەنها تویتێک ڕیسەکە دەکاتەوە بە خوری، لەبەر ڕۆشنایی هێزی ئابوری ئەم ووڵاتە ، ئێرانیش ناوەندێکی بەبڕشتە بۆ فیکرو تێڕوانینی ئابوری سەرۆکێکی وەکو دۆنەڵەد ترمپ.

چالاک ئاغجەلەری

جەرائەتی سیاسی … چالاک ئاغجەلەری

مێژووی ٢٧ ساڵی هەرێمی کوردستانی عێراق پڕە پڕە لە بگرە و بەردەی سیاسی و هەندی جاریش سەربازی ، لەو ماوەیەدا زۆرترین بەریەکەوتن بەرۆکی هەردوو پارتی سیاسی (یەکێتی و پارتی)گرتوە ، دوو هێز هەمیشە هاوشانی یەکبون لە دەسەڵاتی بەڕێوەبردندا بۆ کۆی جومگەکانی دەوڵەتداری لە چوارچێوەی هەرێمی کوردستانی عێراقدا.

بەڵام ئەگەر بەووردی ڕۆچیتە ناو هۆبە بە هۆبەی ئەم یەکە سیاسی و ئیدارییەوە هەست بە لاسەنگی ئەم دابەشکاریە دەکەیت لە پەیوەند بە دەستڕاگەیشتن بۆ کۆی بەشەکان ، هەردەم لەم ژوورە تەنگەبەرەدا (بەراوورد بە جیهانی بەڕیوەبردنی دەسەڵات) هێزێک کە خۆی بە خانەخوێی و دەمڕاستی هەموولایەک دەزانێت (بە خۆشی بێت یان پێچەوانەکەی) پشکی شیێری بردوە(نەوەک بەریکەوتبێ) ئەوێش پارتی دیموکراتی کوردستانە بەسەرۆکایەتی(بنەمالەی بارزانی).

لێرەدا پێویستە بزانین هۆکاری ئەم باڵادەستیەی ئەم هێزە بۆ چی دەگەڕێتەوە لە کاتێکدا ئەگەر کەمێک بۆ مێژووی ئەم پارتە بگ□□ین□و□ ک□ □□زاگارێک ماڵئاوایان لە سیاسەت کرد، بەڵام سیحری مانەوە و گەڕانەوەیان بۆ گۆڕەپانەکە هێندەی پاڵپشت بە پشتیوانی دەرکی و بەکارهێنانی هێزی دەرەوە بۆ سەپاندنی خۆی بەسەر بەرامبەردا ، نەیتوانیوە و نەبینراوە بە شکۆ و ئاکاری نۆرمێکی دروست بە سیاسەت بەرخودی کردبێت و ئەم بەرکەوتەیەشی بەری ڕەنجی ماندبوونەکەی بێت.

لەلایەکی ترەوە هێزە ڕکابەرەکەی (یەکێتی نیشتمانی کوردستان) بە خۆی بەرهەمی جەرائەتێکی سیاسی بوو دوای بەجێهێشتنی پارتی لەساحەی سیاسی کوردستان، بەدوای تەواوی ئەو گۆڕانکاریانەی ڕوویاندا، یەکێتی بە هێزەوە لەگەڵ سەرەتای ئەو ئازادییەی کوردستاندا دا دەرکەوت ، نموونەی خەسڵەتی خەڵکەکەی جۆرێک دەسافانە لەگەڵ ئەو هێزانەدا هەڵسوکەوتی کرد کە بەشێکی زیندو و دەستکراوە نەبوون لە سەرەتاکانی ڕاپەڕیندا.

دوای دروست بوونی کابینەی یەکەمی حکومەت و شەڕی ناوخۆ و دەرکەوتنی سەرەتاکانی شکستی عەسکەری پارتی ، زیرەکانە (بە خۆی) پارسەنگی هێزی گۆڕی ، هەر لەو کاتەوە تاوەکو ئێستا پارتی دیموکراتی کوردستان وەک زادەی خیانەتی نیشتمانی مایەوە درێژە بە ئەجندای هەمان سیاسەت دەدات کە نەیهێشت بگلێ، هەر بۆیە بە درێژایی ئەم چەند ساڵە یەکێتی سازشی زۆری بە پارتی کردوە و هەموو کاتێکیش دارەکە لەسەری خۆیدا شکاوە، هاوکات بە درێژایی ئەو ماوەیە کۆمەڵێک لە کەسانی دەست ڕۆیشتی ناو یەکێتی سیاسەتیان کردە بەشێک لە کەسابەتی ڕۆژ و بەدوایدا چەند باڵێک دروست بوو ، تا کار گەیشتە جیابوونەوەی کاک نەوشیروانی ڕەوان شاد، تەواوی ئەم کێشانە بوونە هۆکاری لە دەستدانی باڵانسی سیاسی بەرامبەر دەسەڵاتی پارتی.

ئەو کێشمەکێشەی یەکێتی وەکو حزب پێیدا تێپەڕی ئەگەر هێزێکی مێژوو کرد و خاوەن پێگەیەکی جەماوەری تۆکمە و ماندو نەبوایە زەحمەت بوو بتوانێت جارێکی تر بەم گوڕوتینەی هەیەتی هەناسە بدایە. ئەمەش لەسەر و بەندی دروست کردنی ئەم کابینەیەدا یەکێتی و پارتی جارێکی تر دەگەڕێنەوە سەر هەمان هاوکێشە، یەکێتی پێویستی ڕوحی بە بەرنامەیەکی ڕاست و شەفاف بە خەڵک و جەماوەرەکەی هەیە، یەکێتی باش لەوە دەگات جەماوەرەکەی بە ئاگان لە ڕەفتار و گوفتاریان، نموونەی سزادانی ئەم هێزە لەلایەن جەماوەرەکەیەوە مێژوویەکی دوور نیە هەر بۆیە ناتوانێت لەسەر دوو ئاست سازش بکات ، یەکەم … بەڕێنەکان بە جەماوەری ئەم هێزە .

دووهەم… کەرکوک ، ئەم شارە بە یەکێتی دەی پەیکەرە سیاسیەکەیەتی هەر بۆیە ئیمکانی سازش کردن لەی جۆرەکە لە ئینتیجاری سیاسی، کەواتە ئەم هەڵوەستەی ئەمڕۆیان زۆر واقعی و دروستە جەرائەتەکە کە دەکرا زۆر لەمێژ بوو بەرخودی لەگەڵ بکرایە، پاشگەز بوونەوە و سازش بە لایەنی بەرامبەر یەکێتی مەفەق ناکات بەڵام سووربونیان جیا لەوەی جەرائەتەکی سیاسی پێوستە و بەم هەڵوەستەش دەی دەست و

جەماوەرەکەی شاد دەکات.

□ چالاك ئاغجەلەری

بەریەکەوتنی قەزەونەکان لەمەڕ پرس ئازادی .... چالاك ئاغجەلەری

داری ئازادی بە خوێن ئاوئەدرێ .... سەربەخۆیی بەفیداکاری ئەبێد سەرناگرێ
پیاو ئەبێ بە مردنی خۆی لەمردن سڵ نەکا...هەر بەوخە بەس نییە تاکو نەسەندرێ نادرێ.
ڕەوانت شاد فایەق بێکەسی شاری هەڵمەت و قوربانی، ئەوە هەر دوێنێ بوو وەک مێژوو قەڵەمەکانی ئەم شارە بە ئازادی ووشەی بەرخودانیان دەکردە نێو پەیڤەکانیانەوە بە ئەوەی گەلەک بە ئاگا بهێننەوە لە بەرهەڵستکاری بەرامبەر ڕەقیبەکان، ڕەقیبەک بە ئازار و کوشتن و زیندانی کردن تەقەلای زۆردا خواستی ئازادی لە ناخی خەڵکدا خامۆش و دەستەمۆ بکات، ئەنجام و ئاکامی ئەو مێژووە خوێناوییە خاڵی کۆتایی بە مردنی ڕەقیبە دەست بە خوێنەکانی ئەو ڕابردووە دانا و خواستی ئازادی تاک و کۆمەڵگە بە گەشی مایەوە و خامۆش نەبوو ، بەردەوامیش دەبێت لە هەنگاوەکانی بە هەرچی گەیشتن بە دوا وێستگەی خۆی لە هەڵمژینی ئازادییەکی بێ قەید و شەرتتدا.

ئەم خەڵکە بە درێژایی چەندین دەیە ڕاهاتووە لە بەرگریی کردن بەرامبەر هەر سانسۆرێکی سیاسی دەسەڵات کە بزانێت سنور بۆ ئازادیە سیاسی و مەدەنییەکانی دادەنێت. کێشەی گەورەی شۆڕشی چەکداری کوشتنی دەسەڵاتێکی چەکدار و هێنانی هەمان چەک بەدەستە بەڵام لە فۆرمێکی جیاوازدا بە نەتیجە لە درێژەوودادا دەچێتەوە سەر هەمان فۆرمی پێشوتری ئاراستەکراو کە شۆڕشی چەکداری بەڕووداکرا. هەڵەی جەوهەری لەم یارییە ئاگرینەدا بە جیا لە ئازارە جەستەیی و ڕووحییەکەی نە بوونی دیدگا گەلەکی ڕۆشنە کە شەقامی تێدا ئاراستە بکرێت، دووبارە بوونەوەی ئەم گۆڕانکاریە لە یەکچونانە ئەو ڕاستیەمان بۆ دەردەخات ئێمە خاوەنی روئیایەکی ڕۆشنن نین بە گەیشتن بە خواستەکانمان لە

پەیوەند بە ئازادی تاک و کۆمەڵگە.

بەشەرەکان لە کۆمەڵگەی ئێمەدا بە درێژایی ژیانی سیاسیی و بگرە کۆمەڵایەتیان ئازادییەکانیان سنور بە کێشراو بووە ، سنورێک بەخواستی دەسەڵاتی سەردەست و کلتوری بە ماوەی پڕ لە نابەراری بەڕووی جێندەردا ، وەک چۆن مێینە پشکی شێری پێبڕاوە لە پرسی ئەخلاقدا هەر ئاماژە پێدان و ڕەخنەیەک بەرووی ئەم فۆرمە سەقتەدا سنوربەزاندنی ئازادیی کۆمەڵگەیە و دەبیتە حاشیەو مەری نابووتی بەدەستی نابووتخوازان بەڕوودتدا دەکرێت، ئەم تەوق و سنوربەندیانە پێویستی بە خەڵکێکی هوشیارە ڕێنسانسێک بخوڵقێنێت کەی پرسەکانی ژیان بە شێوەیەکی سەردەمیانە ببێت بە بەرکەوتەی هەڵسوکەوتی تاکەکانی کۆمەڵگە. لێرەوە ڕەهەندە سیاسییەکان وەکو چۆن لە جیهانی دۆگما و کورت بینیدا پەیوەندییەکی ئۆرگانی لەگەڵ ڕووحی کۆمەڵگەدا هەیە، هەر هەڵسوکەوتێکی تەندروست بە کایەی سیاسی دەبێت بە فۆرمی موعجیزەی دوور لە مەنگق، کەواتە ئەوەی ڕوودەدات دووبارەیە و گریمانەیەکی چاوەڕوان کراوە و ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستیش لە ناوەڕاستی ئەم دیدگایەدایە و کۆت و بەندەکان لەوە دژوار و ئاڵۆزترن کە من بتوانم بە چەند دێڕێک گوزارشتی پێبکەم.

هەر بۆیە ئەوەی لە سلێمانی ، هەولێر یان هەر جێگەیەکی ئەم ناوچەیە ڕوودەدات بەشێکن لەو پاشخانە فیکر و سیاسییەی خەڵکەکانی بەڕوویدا بوونەتەوە، کێشەی سەرەکی ئەم ڕێگری و ڕاپێچانە هەردوو بەرەیە . لەم ناوچە گێشەگیرەدا دەست بردن بە سیاسەت و گرتنە دەسەڵات مەقاشێکی گەرمە دەبێت بەزاناییەوە دەستی بۆ بەریت، چونکە هەموو سوچێک ئەکرێت جێ دەستی سوتاوتی پێوە دەرکەوێت، ئەم چزەیەش ئازار بەخشە بەڵام نەسوتانی نانەکە پێش هەر ئازارێکە. بۆ ئەوەی تێبگەین دەبێت دەست بە باشترین ڕەهەندی سیاسی بەرین بۆ هەرچی کەمترین بەریەککەوتنی سیاسی ناتەندروست بەرەکت بگرێت، ئەگەر ناسیونالیستی دەبێت پێگە بنچینەییەکانی ئەم پرسە بە هەند وەربگریت داڵدەی هاوخوێن و هاوزمانەکانت بەشێک دەبێت لە ئاکاری سیاسیت هەر ڕێگرییەک بە ڕوویاندا بێتێتدەکاتەوە لەو ڕەهەندەی خەباتی بۆ دەکەیت، بە ڕەهەندە دینی و ئیشتراکیو دیموکراتییەکان و ئەوانی دیش ڕاستە.

ئەنجامی ئەم ئارگومێنتە کورتە تەنها دەبێت پرسی لێک تێگەشتن بکرێتە بنەما بۆ هەرچی کەمترین بەریەکەوتن ، نە دەسەڵات ببێتە سوارەی بەر لەشکر و دەرودراوسێ هەرچییەک بفەرموون ئەوەش بەجێیبهێنن نەوەک بەرامبەریش خوێندەوەیکی قوڵ بۆ بارودۆخەکە

نەكات و دووربـێت لـە پرۆكسى و گوزارشت بـە پرسى ژينگەى سياسى خۆى بكات.
ئەم بەريەك كەوتنانە بەشێكى دانەبڕاون لە دونياى سياسى ئێمە ، هەر گرتن و ڕاپێچكردنێك لە دەرەوەى ياسا و ڕێكارەكانى بەر ڕەخنە دەكەوێت و پێشێلى ئازادي□كانە، كارێك مەكەن فايەق بێكەس زيندو بكەنەوە و فۆرمى ڕەقيبى خۆماڵيتان بەباڵا تاندا بپۆشێت، ئەو دارەى بەخوێن ئاوتاندا خەريكە بەدەستى خۆتان دەيبڕننەوە و مام جەلاليش لە ئارمگاكەى ڕادەچڵەكێنن!!

بەختى ئابورى عيراق لەساڵى نوێدا ... چالاك ئاغجەلەرى

كۆمارى فيدراڵى عێراق يەكێكە لەو و□ا تان□ى □□ژه□اتى ناوەڕاست بە درێژبوونەوە لە تەمەنى دروست بوونىەوە زۆرترين كێشمەكێشيسياسى و عسكرى بەرۆكى گرتوە، ئەمەش بەهۆى خەسڵەتى دروستكردنيەوە لە كاتێكدا داڕێژەرانى ئەم ئايكۆنە سياسيە لە ناوچەكەداهيندەى لە هەوڵى پاراستنى بەرژەوەنديەكانى خۆياندا ئەم نەخشە سياسي□يان كردە پێويستيەك بۆ هەرچى گەيشتن بە مەرامە ئابوريەكانيان،زۆر كەمتر هەڵوێستەيان لەسەر داهاتويى جيوپۆڵەتيكى و جيوسياسى ئايكۆنەكە كردەوە، هەر بۆيە نا جێگيرى ڕەوشى سياسى هەردەممۆتەكە ئاسا ئامادي□ى بەرچاوى هەبووە و دەشيبێت بۆ سبەى ڕۆژى ئەم و□اتـ□، ج□نگ و گرزي□ سياسيەكان لە پێشەوەى هەرە گريمانەچاوەڕوانكراوەكان، دەكرێت كۆتايى پەرەگرافى پردێكتەكان(پێشبينى) لە سوچێكدا چەند ووشەيەك بچێتە نێو كاتەگۆرى بوژانەوەى ئابوريئەم و□ا تەوە.
ئەوەى من لێرەدا مەبەستمە وەستانە لەسەر ئەو چەند ووشەيە لە پەيوەند بە ئابورى عێراق بۆ ئەمساڵ (٢٠١٩)، كە تاچەند ئەم و□ا تەچانسى ئابورى ياوەرى دەبێت لەمەڕ گەشەى ئابورى

لە چوارچێوەى ئابورى جيهاندا. پێشبينيەكان بۆ گەشەى ئابورى جيهان فرە ڕەهەندە ، ديارە بە پشت بەستن ب□ □وداوە ئابورى وسياسيەكانى ساڵى ٢٠١٨شڕ□ ڤەكارانى ئابوريناس پێشبينيەكانيان بە جۆرێك ئەرێنيە

بەهەندەی ئەوەی قسەیەک لەسەر هەڵئاوسانەکەیبکرێت، هەرچەندە گریمانەی داڕووخانی ئابوری هەمیشە وەکو دەرگایەکی دانەدخراو بەجێدەهێڵن بۆ میس پڕۆسێسیە نەخوازراوەکان.

بە گەڕانەوە بۆ گەشەی ئابوری عێراق لە ساڵی ٢٠١٩دا ، بەجۆرێک کە داهاتی نەوەت بەبڕەی سەقامگیری و بە پێوەر وەستانی ووڵاتەکەدیاری دەکات ، لە کاتیکدا نەوتی ئەم جوگرافیا سیاسیە لەسەدا ١٠ی هەموو جیهان پێکدەهێنێت. هەروەها پرۆدکتەکان چاوەڕوانی هەڵکشانییەک بەمیل نەوتی خاو بۆ ٧٠ دۆلار دەخەمڵێنن، ئەمەش بە هۆکاری کەمکردنەوەی ئاساتی بەرهەم هێنانی نەوت ووڵاتانی ئۆپیک لە مانگی١٢ی ٢٠١٨ ووڵاتانی ئەندام لە ڤیینا بڕی کەمکردنەوەی نەوتیان بۆ ١٢٠٠٠٠٠ لە ڕۆژێکدا بڕیاردا کە بە جۆرێک نرخی نەوت بەرزوهەڵکشان دەبات، هاوکات سزاکانی سەر ئێران لەلایەن ئەمریکاوە جۆرێک بەم بەرزبوونەوەیە دەکات ، بەدوای ئەم بڕیارەدا کەمکردنەوەیناردنی نەوتی سعودیە بە ڕۆژی ٤٠٠٠٠٠بەرمیل لە ڕۆژیکدا لە هەمان مانگدا و ئەم مانگەش ٤٠٠٠٠٠ تری کەمکردوە ، کەی٨٠٠٠٠٠ بەرمیل بوستەکی بەهەزە بە بەرزبوونەوەی نرخی نەوت کە سعودیە چاوی بڕیوەتە ٨٠دۆلار بۆ هەر بەرمیلێک تاوەکو کۆتاییساڵی ٢٠١٩.

ووڵاتی عێراق جیاواز هۆکارەکانی بەرزبوونەوەی نرخی نەوت هاوکات لەلایەن ئەمریکاوە چۆتە ڕیزی ئەو ووڵاتانەوە کە تاوەکو مانگیپێنج ئازادە لە مامەڵەکردنی ئابوری لەگەڵ ئێراندا، بە خۆی ئێران یەکەم ووڵاتە کە زۆرترین ئاڵوگۆڕی ئابوری هەیە لەگەڵ عێراقدا.هۆکارێکی دی کە پشتیوانی بەختی بوژانەوەی ووڵاتەکەیە ئەویش کۆتایی هاتنی شەڕی داعش و گەڕانەوەی ئارامی بە شێوەیەک لە شێوەکانهەروەها ئەگەری دروست بوونی کابینەکەی عادل عبدولمەهدی بە بە کەشە هەنگاوەکی ئەرێنی ترە لە بوژانەوەی ئابوری ووڵاتەکە، دواخاڵیش دەزینەی میکانیزمەک بە شل بوونەوەی بەستەڵەکی نێوان هەرێمی کوردستان و دەوڵەتی فیدراڵ هۆکارێکی تر دەبێت بۆ ئاراستەیسەقامگیری ووڵات .

بە شێوەکی گشتی ئەم خاڵانەی لەسەری هەڵوەستەم کرد و هاوکات پەیوەندیە سیاسی دیبلۆماسیەکان بە ووڵاتانی ناوچەکە و دونیا ئەکرێتەعێراق بە گشتی چاوەڕوانی بەختەکی باشی لەبکرێت بە بەدەستهێنانی ئابورییەکی گەش و تەکمە تر لە ساڵی ٢٠١٩دا.

کنەی سەرۆک کۆماریی پارتی وەک دوا بزمار … چالاک ئاغجەلەری

ئەمڕۆژانە لە هەموو کات زیاتر ڕاستی و دروستی خەتی سیاسی حزبەکانی کوردستان خۆی نمایش دەکات لە کاتێکدا خەڵکی عێراق و دەوڵەتانی هەرێمی و دونیا لە چاوەڕاوانی تروکانی ئەو هێلکەیەن کە زادەیدوا هەڵبژاردنەکەی شەقامی عێراقی بوو.

لێرە بەدوا دەبێت بە مەنتقی سیاسی و دونیا بینی لە پەیوەند بە مەعریفەی سیاسی بەرخود لەگەڵ ئاکتەدیبلۆماسیەکانی ناخۆ بکەین(مەبەست لە ناخۆ بۆ تەواوی عێراقە) ، وەکو دەزانرێت و دەبینرێت عێراقیدوای ڕژێمەکەی بەعس بە سەۆرکایەتی سەدام حسین ، ووڵاتگ هەموو پێکهاتەکانە بە تەواوی نەتەوە وئاینزا و ئەتنیکیەکانەوە ئەمەش بە پاڵپشت بەو هێزە گەورەیەی ئەمریکا کە توانیتی ڕژێێمی بەعس بکاتبە مێژوو چیتر مۆتەکەی سەدام و سەردارێتی لە گۆڕەپانی سیاسی بۆ ناوچەکە و دونیا ئەرزشی نەما و بە کۆتا هات .
ئەمریکا دوا خاڵی پێناسەی ئەو ڕستەیەی دانا کە گوزارشتی لە سەدام و ڕژێمەکەی دەکرد ، هاوکاتهەمان ه□□زیشە دوا بڕیار لە چارەنوسی میللەتێکی ٣٠ بۆ ٤٠ ملێونی دەدات لە عێراقی نوێدا، هەرچەندەووڵاتانی دراوسێ بە تایبەت ئێران(دژە ئەمریکا) بە هۆکاری هەژموون گەرای تائیفیەوە دەخالەتێکیبەرچاو لە ژیانی سیاسی عێراق دەکات.

ئەم ووردد□ بۆڵە سیاسیەی لەسەرەوە ئاماژەم پێکرد ڕاستیەکی پێشچاوە تەنانەت بۆ نابینایش د□ک□و□ت□ ب□رچ□ست ، کەواتە قسەکردن لەمەڕ ئەم جۆرە پرسانە دوور بەم ئاماژانە کامڵ نابێت.
لێرەوە باس لەسەر پرسی دابەشکردنی دەسەڵاتە بەسەر پێکهاتە سەرەکیەکانی عێراقدا، ئەوەی بەرکەوتەیکوردە سەرۆکی کۆمارە، وەک دەزانین ئەم دەسەڵاتە لە عێراقی نوێدا دەسەڵاتێکی تەشریفاتیە بەشێوەیەکیگشتی ، دیارە بۆخۆی ئەم مەقامەش بەو مانایە نایەت هیچ دەسەڵاتێکی سیادی و یاسای نەبێت ئەمەش بەهۆکاری ئەوەی هەندێک پرسی ئاسایشی نیستمانی دەبێت بەم فلتەرەدا بڕوات بۆ هەرچی خواستێک کەدەوڵەتی عێراق نیازمەند بێت لە بەجێگەیاندنی، کەواتە

ئەم دەسەڵاتە یاسای و سیاسیە هەربۆیە جێی بایەخە و دەبێت کەسێکی شیاو ئەو ئەرکەی پێ بسپێرێت ، هەروەها پەیوستە بەرپێزاردەکە بە ئەم پێستە ئاوتەگرافی ڕەنگی سەوزی دەسەڵاتی ئەمریکای لەسەر بێت، ئەمەش بە هۆکاری ئەو هەژموونەسیاسیەی ئەمریکا لە عێراق و ناوچەکەدا هەیەتی ، بە خۆی ئەم تێپەڕاندنە بە هەر سێ سەرۆکایەتیەکە(سەرۆک کۆمار، وەزیران و پەرلەمان) ڕاستە.

هەرچی پەیوەندی بە برا بەشی لەگەڵ عێراقی نوێدا هەیە پۆستی سەرۆک کۆمارە ، لە ناو بەشکردنیدەسەڵاتەکانیشدا بە هەرێمی کوردستان ، هێزە سیاسیە گەورەکانی هەرێم کە پارتی دیموکرات و یەکێتینیشتمانی بە پێی ڕێکەوتنێک، ئەم پۆستە بەرکەوتەی یەکێتی نیشتمانی بووە، هەرچەندە یەکێتی زۆر کەمتربە ئاراستەی ئەرێنیەکەی بە پاداشت بۆی گەڕاوەتەوە لەکاتێکدا سەرۆکایەتی هەرێم بەر پژاردەی پارتیدیموکرات بوو ، زۆر بە ئاراستەی ئەرێنی لە شیرینی ئەم پۆستەی خوارد بە جۆرێک کردی بە حزبیقائید و گۆشەیەکی ئابوری زۆ بەلاحی بەرکەوتە بوو .
ئەم هۆکارە و چەندین هۆکاری هەرێمی و ناسەقامگیری عێراق و هەڵتۆقینی هێزێکی ئیسلامی سیاسی لەشێوەی دەوڵەتدا کە ناوی داعش بوو ، گاپێکی سیاسی هێشتەوە کە مەسعود بارزانی وەک سەرۆکی هەرێم هاندا ئەو بۆشاییەی بە ڕیفراندەم پڕکردەوە ، لەکاتێکدا ئەمریکا ناوبراو و شوێنکەوتوانی بە ئاگاهێنایەوە لە دانانی ئەو ووشەیە، بەهەر حاڵ ئەنجامەکەیمان بینی کە تاوەکو چەند خەڵکی کوردستانزەرەرمەند بوون بەو هەنگاوەی نرا تایبەت بە پرسی ڕیفراندەم، هەر چەندە نوسەر بەبڕوایەکیتەواوەوە ئەو هەڵەیە بە ڕاگوزەر وێنای سیاسی بە ناکات بەڵکو بە داڕشتنێکی نهێنی و سیخوری دە بینێتلەسەر دەستی بکەرەکانی، مێژووش خاڵ دەکاتە سەر هەڵەکان و بەسەرییدا تێنا پەڕێت.

پاشپشت بە پەرەگرافی پێشترەوە ، ئەگەر فلاش باکێک لە قسە و باسەکانی بارزانی و پارتی بکەین بە هەرپرسێک لەگەڵ دەوڵەتی ناوەند کە تاوەکو چەند ئینتیهازیانە هەڵسوکەوت لەگەڵ زمانی دوێنی و هەڵوەستیئەمڕۆیان دەکەن، بە تایبەت بە پرسی سەرۆک کۆمار، لەکاتێکدا دوێنیان لە پوچی و دەڕانی هەوڵەکانیان بەبەم پرسە ، شەڕی ئەم هێزە بۆنی نەوت لە کوێ بێت ئەوان لەوێن ، بەڵام بە ئەوەی باش تێبگەن کەکەرکوک و بۆنەکەی هەموو کەس لە سیحرەکەی ناگات !!!، بە تایبەت واقعی ئەمڕۆی عێراق و زەمەنیبوونی داعش و هەوڵە شکست خواردوەکەی سەرۆکی هەرێمی پێش

ڕێفراندۆم و سەرۆکی پارتی دوایڕیفراندۆم ، بۆ وەڵامەکان جیاواز بڕگەکان دەردەکەون، لە کۆتاییدا تێدەگەین پارتی دیموکراتی کوردستانکنەی چی دەکات.

کوردستانێکی بەهێز !؟کە پڕوپاگەندەی پەرلەمانی بۆ دەکەن، یاخود ماچکردنی سواڵی دەسەڵات، پێشینانڕاستیان ووتوە (پەتی درۆ کورتە) ئەم کنەی دەسەڵا تەش بۆ سەرۆک کۆماری دوا بزماری پارتیە بەتابوتی درۆی دەوڵەتی کوردی و ڕیفراندۆمە تەڵەکاویەکە کە پێش هەر کەسێ سەری سەرۆکایەتی هەرێمیخوارد.

فەوزای ناو فەزاکە .... چالاک ئاغجەلەری

لە دوورە قسەکردن و ڕاڤەکردن لەسەر کۆمەڵگەی کوردی زۆر جار گران بەڕووتدا دەشکێتەوە لە پێکانی ئەو نیشانەی مەبەستە ، ئەمەش بەهۆی ڕۆنەچوونەوەیە بۆ ناو هەناوی خەڵک بەشێوەی فیعلی، بەنموونە زمانی ڕاگەیاندن وەک پەیامنێری هەواڵ بۆ کۆی پرسەکان لە نێوان من و فەزای کوردیدا بە گشتی ، نەیتوانیوە ئەو ئەرکەی کە پێویست دەکات وەک خۆی بێگەیەنێت و مۆفەق بێت، زۆربەی کات بە خاتری بەرژەوندەیەکانی دونیابینی ئەو یەکە سیاسیەی پشتیوانی ئابورییەتی کاری کردوە و ئەنجام کوانوی فۆبای باشتر جۆشداوە پێش هەر کەسێک منی دەروەی فەزاکە کەوتوومەتە ناو زائیدی دووربینەکەیەوە.

لەکاتی گەڕانەوە و تێکەڵ بوون بە ڕاستیەکان دەبینیت زۆر ئەرک ئاوەژۆ کراوەتەوە هەر لەسورابوونی پاسێکەوە بیگرە تا ئەو پەڕی ئەرک کە خەڵک یان کۆمەڵگە دەبێت لە ئاستی ئەو هۆشمەندیەدا بێت کە ئەرکە شارستانیەکەی لە ئەستۆیەتی جێ بە جێ بکات. بە نموونە .. پەنجەی تاوان و گەندەڵی ئاراستەی حزب و حکومەت دەکرێت لەپەیوەند بە پێداویستیە سەرەکەیەکان وەکو ئاو و کارەبا ، هاوڕاتانم !؟، بەلام هەڵکردنی گڵۆپێکی زیاد لە پێویست و ب□ ف□□دانی لیترێ ئاو، پێش ئەوەی پەنجەی تاوان و گەندەڵی

ئاراستەی دەسەڵات بکەیت ،پارەی ئاو و کارەباکانت بدەیت بە تەنها ئەوانەی بێباکانە بەهەدەرت داون ، دواجار تەماشای ئاوێنەکەی ماڵەکەت بکە و پێناسەکەی دروست بۆ خۆت بکە بەم کارەی کردووتە !!، کۆمەڵگە و تاک چەند مافی هەیە بە هەمان ئەندازە ئەرکی لەسەر شانە.

ئەمڕۆژانە خۆشترین جەو لە شاری سلێمانی کاتی ئێوارە و شەوانە. .. وەک دیاردەیەک دەچنە سەر ئەزمەڕ و گۆیژە ، چێژ لە جوانی شار دەبینن و لە درەنگانی شەو بە مەستی و خەیاڵەوە دەچیتە سەر سوکانی سەیارەکەی بەبێ ئاگایی ئەم شارە بە دەکات لە ئەگەری ناخۆش و کارەسات ، لێرەدا ئەرکی دەسەڵاتە ڕێگری لێبکات و چارەیەک بۆ ئەم دیاردە دزێوە ببینێتەوە ، من تێدەگەم سەرمەست بوون لەماڵەوە بەهۆی فەرهەنگ و کلتورە بڤە و نامۆیە بەڵام ڕێگەی تر زۆرن بۆ گەیشتن بە خۆشیەکان و چێژ وەرگرتن لە مەستی ، هەر بۆیە تێی هاوڵاتیش بارتاقی دەسەڵات بێباکی لە داهاتووی ئەم خەڵک و نیشتمانە بە کوێ هەنگاو دەنێت و بۆ کوێ دەگات!!. ڕێگە و بانەکان گوزارشتە لە بێ تەنگەوە نەهاتنی دەسەڵات و ئیدارە ، هەر هەڵبەز و دابەزێک دەیان گەندەڵی لە پاڵیدا خۆی حەشار داوە ، ئەوەی بۆ دەسەڵات مەبەست نەبێت سەلامەتی خەڵکە بە پرسی ڕێگە و بان، نموونەی ڕێگەی هیران و نازەنین ..بە ئەندازەیەک تێکچووە لە کاتێکدا گەشت کردن بەو ڕێگەیەدا و بە تایبەت لە شەودا وەکو شەڕی دەست و یەخە وایە هەموو ساتێک ئامادەی بە لە ناچوون و کۆتایی ژیان. تاسەکانی سەر ڕێگە زۆربەیان نیشانەی ئاگادارکردنەوەی بۆ دانەنراوە؟!، هەندێ کەس بوونەتە بەشێک لە بەڕێوەبەرایەتی هاتوچۆ تاسە دروست دەکەن و قیرەکەی بەردەم دوکان و ماڵەکەیان هەڵدەکەنن؟! ، دەسەڵاتەکەش گوێ خۆی لێخەواندوە، زۆر هەنام و بردم لەم سیحری بێدەنگییە تێناگەیشتم!! لەهەمووی قەباعەتر باوکان و دیکان ڕێگە بە منداڵانیان دەدەن لە جامی سەیارە و سەقفەوە سەردەبهێنن وەک دزێوترین دیاردە کە پێویست دەکات دەسەڵات حاڵەتە بنەبڕکات ، لە هەر سەرپێچییەکی لەم جۆرە توندترین سزای شۆفێر بدرێت چونکە یاریکردنی مەرگ بە نەوەی داهاتوەوە شایستەی سازشکردن نیە. هەواری شار شوێنێکی جوان و دڵڕفێنە و شاری ئاڵو و والاکردوە بەڵام کاتێ دەچیتە سەردانی ئەو شوێنە بۆ حەوانەوە ئارامی ، هەندێ هەرزەی بێئاگا ئاڵودە بە نەخۆشی دەروونی و بەهۆی نەبوونی سیکیۆرتی پیویستەوە، کورد ووتەنی (جرت و فرتیانە) بە ماشێنەکانیان و خێزانەکان بێزاردەکەن، کە دەکرێت ڕێگە بەم فەوزا چیانە بگیرێت، تەواوی ئەم دیاردە دزێو و بێزارکەرانە مشتێکە لە خەرمانە

بەرامبەر بێباکی ئەم خەڵک و خاکە کە پێویست دەکات دەسەڵات ڕێگریان لێبکات و هاوکات لەکاتی ڕووماڵی ئەم حاڵەتانە دەزگای ڕاگەیاندن بەرپرسانە گوزارشت لە مۆراڵی پیشەکەی بکات ، پەرێزی پاکبێت بۆ ئەو ئەرکانەی لە چوارچێوەی بەرژەوەندی گشتی دایە.

ئەنجام چەپڵە بە دەستێک لێنادرێت ، هاوکاری شەقام و دەسەڵات ئەرکی لە پێشینەی هەمووانە ، بۆ هەرچی کەمکردنەوەی هەر دیارەدەیەکی ناجۆر دەبێت پێش دەسەڵات بەدەنگ بێین ، هەرکەس لەماڵی خۆیەوە دەست پێبکات بۆ چوونە ناو ئامێزی نیشتمانێکی جوانەوە، بە پێچەوانەوە درێژەدان بە دیاردە ڕۆدەچێتە نێو فەرهەنگ و کلتورەوە دواجار بەرگریکردن لە خۆ ئاماژەکردنی پەنجەی تاوان بەڕووی دەسەڵاتدا ، ڕاکردنە لە هەقیقەتێکی تاڵ ، با نەگاتە ئەو ئاستەی بڵێین بێشەکە خۆی لەبارە!! … فەوزای ناو فەزا دەکوڵێت پێویستە هەموو بە ئاگابێنەوە و ستۆپێکی پێبکەین.

چالاک ئاغجەلەری
سلێمانی ٢٩/٨/٢٠١٨

ئەتکی دیموکراسی، ئەردۆغان بەنموونە …چالاک ئاغجەلەری

ووردە ووردە میلی کاتژمێرەکان لە جیهانی سیاسی تورکیادا بەرەوە نزیک بوونەوەی ڕۆژێک ئەچێتکە خەڵکی ئەو ووڵاتە بە دەنگەکانیان بڕیار لەسەر چارەنوسێکی گرنگ دەدەن ، ئەوەی ئەم دەنگدانەجیا دەکاتەوە لە هەڵبژاردنەکانی پێشتری تورکیا ، خواست و بەدیهێنانی خەونەگەورەکەی ئەرۆغانە ،خواستێک لەڕێگەی گەوجاندن و بەدۆگماکردنی خەڵکەوە ، هەروەها جۆر و شێوازی دەست بردن بۆپیرۆزیەکانی کۆمەڵگە لە ژێرپەردەی ئیسلامی نوێخواز و کارکردن لەسەر فەرهەنگی تۆڵەیناسیونالیستی بەرامبەر بە کورد تا ئەندازەی ئەنتی کورد ئامادیی هەیە ، دوێنێی هێرشەکان بۆسەرعەفرین داگیرکردنی لەلایەن تورکیاوە بەشێک بوون لە پیلانی داڕێژراوی سەرۆک□ک□ ک□ خەون بەدەسەڵاتی ڕاهایی و دیکتاتۆریەتەوە دەبینێت.

ئ‌ـ‌رد‌غان ل‌ژ‌ر پاساوی ئـاسایشی نیشتمانی وو‌اتدا (١٨) مانگ ه‌‌بژاردنـی س‌رتاسـ‌ری پ‌ش خست، ئـ‌م‌ش ب‌ دوای کود‌تـا س‌رن‌ک‌وتو‌ک‌ی ناو‌‌استی مانگی ح‌وتی ٢٠١٦ د‌ستی ئـ‌رد‌غانیو‌کو س‌ر‌ک وو‌ا کرد ه‌رچی ن‌یاری سیاسی و س‌ربازی ه‌بوو کرد‌ ئـ‌و دیـو شیش‌کـانی زیـنـدان‌و‌، ت‌نـان‌ت د‌سـتی ل‌ک‌سـانی سـیکولار و چـالاک‌وانی م‌د‌نیـش ن‌پاراسـت، ب‌و‌ش‌و‌ ن‌و‌سـتا‌‌فراند‌می ب‌ گ‌‌ینی سیست‌می سیاسی وو‌ات س‌رخست، ئـ‌م ه‌نگاوان‌ ی س‌ر‌ک ک‌مار ب‌بیست و چواری ئـ‌م مانگ‌ ل‌نه‌نی چاو‌‌وانـیی و‌رگرتنی کلیل‌ک‌دای‌ ک‌ د‌روازی‌ ‌‌هـای د‌سـ‌‌اتیپ‌ بکـات‌و‌ ب‌و‌نـ‌ی هاوسـ‌ز‌کانی ل‌ ‌وسـیا و چیـن و ئـ‌ران در‌ـژ‌ ب‌ سیسـت‌می ئـاوت‌کراسی خ‌یبدات و هاوکات ‌ووی ‌است‌قین‌ی خ‌ی ب‌ ناو‌و‌ و د‌رو‌ ب‌د‌رخات، دیار‌ پا‌پشت ب‌ داتا ‌اپرسی‌کانی پ‌ش پر‌س‌ک‌ ئـــ‌گ‌ری ســ‌رک‌وتنی ه‌ی‌ ب‌رامب‌ر ب‌ ‌کاب‌ر‌کــانی ل‌گ‌‌ ئ‌وی ک‌رڤیباو‌‌بوون ب‌ د‌س‌‌ات‌ک‌ی ب‌ ‌‌ژ‌ی‌کی ب‌رچاو داب‌زیو‌ ل‌ ب‌راورد ب‌ م‌ژووی ه‌‌بژاردن‌کانیپ‌شتر ی تورکیا .

پارتی داد وگ‌ش‌ پ‌دان دوای دوو سا‌ ب‌س‌ر دام‌زراندیندا ل‌٢٠٠١ ، س‌رک‌وتنی گ‌ور‌ی ب‌د‌سته‌نا ل‌ ه‌‌بژاردنی ٢٠٠٣ ی تورکیا ، ل‌ر‌و‌ ج‌‌وی سیاسی وو‌ات ک‌وت‌ د‌ست ک‌سان‌ ک‌ ه‌میش‌خ‌ون ب‌ گ‌‌ان‌و‌ی ئـیمپرات‌ری‌تی عوسمانی‌و‌ د‌بینن ، ب‌ کردار کار یان ب‌ ئــ‌و ف‌رم‌ ل‌ د‌ســ‌‌اتکردوو‌ و د‌یک‌ن،ل‌گ‌یشتنیــان ب‌م و‌ســتگ‌ی‌ ز‌ر سیســـتماتیک ه‌‌سوک‌وتیــان پ‌کــردو‌ ، ه‌رچ‌نـد‌جیاوازی‌کانی ن‌ـوان عبـدالل‌ گـویل‌ن و ئـــ‌رد‌گان ت‌قین‌و‌ی ل‌ سا‌ی ٢٠١٣ ب‌رب‌ست‌کانی ب‌رد‌م ئـ‌مف‌رم‌ی س‌ختتر کرد ب‌‌ام ئـ‌م وسیت‌ ل‌ زهنی ئـ‌رد‌گانیزم‌کاندا ب‌ زیندوی ما‌ی‌و‌ پا‌پشت ب‌ود‌س‌‌ات‌ ب‌ ئـ‌نداز‌ی‌ی ل‌ ناو د‌و‌‌تداری وو‌اتدا ه‌یان بوو‌ ،ل‌ ئــ‌گ‌ری ه‌بوونی ه‌رل‌مپ‌ر‌ک‌‌گ‌ی یاسای ب‌ د‌د‌زن‌و‌ ل‌ ب‌ینی ب‌رب‌ست‌کان، ‌یفرند‌م‌کانی سا‌انی ٢٠٠٧ و ٢٠١٧ ،د‌خال‌ت کردن ل‌ د‌س‌‌اتی دادو‌ری و د‌ست بردن ب‌ لادانی ح‌سان‌ ل‌س‌ر پ‌رل‌مانتاران و ت‌واویئـ‌و فشاران‌ی س‌ر ژ‌نرالست‌ ئــازاد‌کان و داخستنیان ، ب‌ش‌کـن ل‌و ه‌نگـاوان‌ی ئــ‌م ه‌ـز‌ پاشخانئـیسلامسیاسی‌.

ه‌رچی ‌‌ک‌وتنی ئـاگرب‌ستی ن‌وان پارتی کر‌کاران(پ‌ک‌ک‌) و تورکیا ک‌تایی سا‌ی ٢٠١٢ ب‌ مانگیح‌وتی ٢٠١٥ ، چاپت‌ر‌کی تری ن‌و پ‌رتوک‌ک‌ی د‌س‌‌اتی ‌‌های ئـ‌رد‌گان بوو ، ب‌ نیشاندانینیازپاکی و در‌ژکردنی د‌ستی ئـاشتی ب‌ ‌اک‌شانی ش‌قامی کوردی ل‌ وو‌اتدا

لە هەڵبژاردنی پێشتر ،ئەنجامەکانیش دەریان خست ئەردۆگان زیرەکانە پیلانەکەی سەرخست، بەڵام کاتێ شەڕی ناوخۆیسوریا کەپێ دەکات و کوردەکان دەبنە ژمارە لە گۆڕەپانەکەدا ، لێرەوە ڕووی ئەو دیو نیقابیئەردۆگانیزم هەڵدەماڵرێت کە تا چەند خواستی ئاشتەوایی لەگەڵ گەلی موسڵمانی کورددا، بەڵێ …هەروەها تەواوی ئەو ئاڵوگۆڕانەی بەسەر لاوازی دەسەڵاتی هەرێمی کوردستانی عێراقیشدا هات ،ئەردۆگان لە ڕێگەی دەستە کوردەکان و کەمالیستەکانی کەرکوک و هەوڵێری زۆر بە باشی ئەجنداکانیخۆی بەجێهێنا بە بێ جوڵاندنی یەک هەنگاوی جەندرمەیەک، ئەمە کرێکی ئەو فەرهەنگەی ئەردۆگانەلەمەڕ پرسی کورد لە ناوخۆ و ناوچەکەدا.

لە درێژەی هەوڵەکانی بە گەیشتن بە مەرامە سیاسیەکانی ، دمیرتاشی نزیک بە ٢٠ مانگی ڕەبەقکردەتە زیندانەوە، بەم کردەوەیەی جیا لە ئەنتی کوردی بوونی، ترسێکی گەورەی لەم زاتە ڕوئیافراوانە هەیە کاتێ کە دەبینێ و هەڵوەستە دەکات لە ڕەهەند و دیدگای کراوەی دمیرتاش و هاوڕێیانی ،ئەردۆگان باش تێدەگات ئەم گەنجە هزر کامڵانە مەبەستیانە ئەو دیوار و بەربەستەی ئەردۆگان ونموونەکانی بە چەندین دەیەیە دروستیان کردوە لە نێوان شەقامی تورکی _ کوردیدا، ئەمانەن بازویانهەڵماڵیوە بە تێکدانی ئەو دیوارە سەختە، دیارە گەیشتنە ئامانجی ئەم هەوڵەش تەواوی دیدگا وڕەهەندە سیاسیەکانی ئەردۆگانیزم دەکاتە ژێر پرسیاری جدیەوە، هەردوو دەستی ناسیونالیزم وئیسلامگەرای کورت دەهێنێ و دەبێتە حاشیە، بۆئەوەی بەر بەم ترسە گەورەیە بگرێت تەواوی هەوڵەنابەجێکانی کراوەیە لەبەردەمیدا ، گرتنی دمیرتاش و هاوڕێیانیشیزادەی ترسە قووڵەکەی ئەردۆگانە.

ئاکام ئەردۆغان ئەگەری زۆری وەرگرتنی دەسەڵاتی ڕەهای هەیە دەبێتە ئەو سەرۆکەی وەکو سیسیمیسر و پۆتینی روسیا یەکەمی بێ ڕکابەر دەبێن لە تەواوی هەڵبژاردنەکانی ئایندەی تورکیادا،چارەسەری کێشەی کورد سەختر دەبێت،باریگرانی سەرشانی خەڵکی تورکیا قورستر دەبێت و دەخالەتیبە وڵاتانی دراوسێ بە تایبەتی عێراق و سوریا زیاتر دەبێت بەهۆی بیانووی هەبوونی پەکەکەوە، بەگەڕانەوەش بۆ دونیای غەرب دەرگای چوونە نێو یەکێتی ئەوروپا بە دەسەڵاتێکی ئاتۆکراسی کەمتردەبێت ، بوونی کە ناتۆشدا دەچێتە ژێر پرسیارەوە لە ئەگەری چوونە نێو باوەشی روسیا بە هەندوەرنەگرتنی بەرژەوەندیەکانی ئەمریکا لە ناوچەکە.
تەواوی ئەم هەوڵانەش لە ئێستادا پێویستی بە دەنگی خەڵکی

تورکیا□ ب□ سەرکەوتن و دانیشتنلەسەر کورسی دەسەڵات بە تامی کورسی مەلیک عوسمان، بەم کارەشی هیچ بەهایەک بۆ پرۆسەیدیموکراتی ناهێڵێتەوە لە ووڵاتدا و دەچێتە خانەی ئەتکردنەوە، کۆی سیستەمی دیموکراسی سزا دەدرێتلەسەر دەستی ئەردۆگان ، لەگەیشتن بەم خەونەش دقاودەق تەفسیرە بۆ ڕەهەند و دیدگا سیاسیەکەی.

نوێبوونەوە و یەکێتی ... چالاك ئاغجەلەری

ڕەنگە لەگەڵ تەماشاکردنی چرۆیەکدا زاکیرەمان لە وەرزێکی نوێدا شەپۆل بدات، یان گوێ گرتن لەگریەی ساوایەک ئاشنامان بکات بە بەردەوامی ژیان ، ل□□ر□وە ڕا چێژ لە خۆشی و بەختەوەریەکان وەردەگرین و هێدی ..هێدی ئەم هەستە ئینسانیە پڕ چێژانە دەبن بە گەڵا گەشەکانی داری ژیان و ئەمڕۆمان بۆ دەڕازێننەوە و داهاتومان ڕۆشن دەکەن.

ئەم هەستانە بە شێکن لەگەڕانەوەی چێژە ئاوابووەکانی دوێنێ ، ئەو چێژانەی زۆرێکیان بەهۆی نادادی زاڵم بەسەر مەزڵومەوە هەر پێنگەیشتین و وەکو زۆرێ لە حەسرەتەکان لە ڕووحماندا ناشتمان، کەواتە جەوهەری گەش و نوێبونەوە نهێنیەکە لە زیبدوبوونەوەی ڕوح بۆ هەر تاکێک. هەر بەڕاست(دوور لە فزولیەت)ئەوە بەس خۆمم لە بینینی ئەو وێنانە دەرونم ئاوێزانی ئەم چرکەساتانە دەبێ !؟ ئەی ئەگەر ئەم پرسیارە ئاراستەی تۆ بکەم لەو ئیحساسە، ئەم فانتازیا کاتیە مەستت دەکات؟ کە دڵنیام تۆش لەتامی ئەو شیرینیەی ژیان بێبەش نیت، هەرچەندە چەندان لەخەونەکانی □□گ□□ت بوون بە شێک لە گۆڕستانی نائومێدی، ئیدی ڕوونە ئەم ئیمجانە لە ڕووی سایکۆلۆژیەوە(دەروونیەوە) یەکێکە لە سەرەتاترین ڕێگەکان لە ئاودانی ڕوح و ئاڵان بەدەوری ئاسودیدا، ڕام□نە و هەوڵبدە (خۆت نوێ بکەوە) ، بگەڕێ بەداوی نموونە وردیلەکاندا کە ڕۆژانە بە تەنیشتیاندا گوزەر دەکەیت ، لە پۆشینی جل و بەرگی نوێ یان میوانداری چرۆی گوڵێ ،ئەم سامپڵە ساکارنە بەکردنەوەی دەروازەی ژیانێکی نوێ دەست پێدادەکات بۆ گەیشتن بە ئاسودەیی سیما ڕاستەقینەکەی ژیان و سیحری نوێبونەوەو پرشنگەکەی بەربەستەکان

شەقا شەقار دەکات.
لەم بەرکـوڵەوە ڕۆئـــەچەمە مەبەســـتەکەوە کە خواســـتێکە هەڵگـــری پارادایمێکی تەواو ناکۆکە بە مێژووی خۆی ، خۆنەویستی و چەمکی بیرکردنەوەی سەردەمیانە ئـــاشنا بە فەرهەنگی نوێخوازی پێگەکانی ئـــەم کلتورە نوێیە یە بۆ تەواوی بوارەکانی ژیانی کۆمەڵگە بە مانا فراوانەکەی .

فۆرمەلەی ئـــەم پرسە ووردەکاری زۆری پێویستە ، بە بڕوای من یەک لە پێگە بنچینەیەکـــان دۆزینەوەی ئـــەو کـــارکتەرانەیە کە خەســـڵەتی کاریزماییان تێدا هەیە ، چونکە بۆ فەزای ئـــێمە کاریزما هێزێکی مەعەنەوی یەکلاکەرەوەیە بە تایبەت بۆ پرسە گرنگەکان ، هەرچەندە نـــادادی و ئـــیغتیسابی دەســـەڵات و بەڕێـوەبردن لە ڕێگەی سیاســـەتی هەڵەوە پەنجەرەیەکی بەکراوەیی نەهێشتۆتەوە بەڵام من ئـــومێد بڕاو نیم بۆ هەندێ کەسی کاریزماتیک پێویستە کارایان لەسەر بکرێ و دەستیان پێو□ بگیرێت.

دیارە ئـــەم ئـــەرکە قورسە پێویستی بە پشتیوانی هەمە چەشنە، بەڵام ئـــەوی لەمپەری سەرەکیە بۆ ئـــەم جوڵە نوێیە ئـــەو دژایەتیەیە کە هێزە سیاسیەکان لە سۆنگەی (ئـــێمە ڕاستین بەتەنها) لە ڕێگەی ماس میدیاوە دەیکەنە ژەمە خۆراکـی ڕۆژانەی کۆمەڵگە، ئـــەرکی ئـــەم خواستەی چەندان جار زیاتر قورس کردوە، سوتاندنی تەڕ و ووشک بۆتە بەشێ لە کلتـوری سیاسـی ئـــەم نیشتمـانە کە ئـــەرکی هەمووم□انە تێیپەڕێنین.

لە دونیای ئـــێمەدا کۆمەڵی هێزی سیاسی دژ بەیەک هەی□(ب□ورن ناکرێت دەستەواژەی نەیار بەکاربهێنرێت،چونکە ئـــەوەی کە دەگوزەرێت دژ بوونە نەوەک نەیاری سیاسی، یەک لەم□ بەستەکانی ئـــەم بابەتە گۆڕێنی ئـــەم فۆرمەیە لەسیاســـەت، بە ئـــەندازی□ک ناتەندروســـتە هەمیشە چاوەڕوانی ڕشتنی خوێنی لێدەکرێت)، دیدگای ئـــەم دژ بوونە زادەی مێژوویەکی تەژی بە ڕقە، بەڵام وەکو چۆن ئـــەم کایە سیاسیانە خۆیان مەحکوم کردوە بە ئـــاودانی بێستانی نیشتمانەوە لەسەریانە دەر ئـــەنجامی ئـــەو گۆڕانکاریانەی لە چەندین ساڵی پێشتر هاتە گۆڕێ کەهێنـــدەی شـــایەنی ڕەخنە و ســـەرنجدانە ، شتێکـــی نە هێشتۆتەوە بۆ ستایشکردن، لەم پوینتەوە تێبگەن بەرپرسیاری ئـــەم تێکچوونە سیاسیە کۆمەڵایەتیەیە ڕێژەیی یە و هەریەک بە جۆرێ بەرپرسیارێتی مۆراڵی ئـــاراستە دەکرێت.

یەک لە فیگەرە بنەڕەتیەکـــانی دەســـەڵات لە کوردســـتاندا کە هەمیشە

دۆست و لایەنگرانی پێیان وابووە دەتوانێت گۆڕانکاری سەر ڕێبخات یەکێتی نیشتمانی کوردستانە، ئەم هێزە هەر لەسەرەتاوە بە کۆمەڵی دروشمی نوێگەریەوە چرۆی کرد ، بەڵێنی بە خەڵکی کوردستان دا تێکۆشان و خەباتی جیاواز بێت لەوانی پێشتر، بەم بەڵێنەی ئەرکێکی مۆراڵی کەوتە ئەستۆ، شەهیدانی ئەم ڕێبازه گەواهیەکی ڕوونە لە پەیوەند بە پەیوەست بوون بە بەڵێنەکانیەوە کە تا ئەم ساتەش جەماوەرەکەی لە چاوەڕوانی گەیشتن بەو دروشمانەن بکرێتە کردار و بە شێک نەبێت لە جوانکردنی شێوەی سیاسی ئەو هێزە.

هەر بۆیە تازەگەری بۆ ئەم پارتە سیاسیە بۆتە پێویستی ڕۆژ ، هەر وەستانێک لەم دۆخەدا بەقازانج بۆی ناگەڕێتەوە، ئەم خواستەش لە بەستنی گۆنگرەیەکی تەندروست بۆ بە هێزکردن و نوژەنی دیدگای سیاسی و خاوەنی دیسکۆرسێکی جیاوازتر لە هێزەکانی دی بۆ کۆی پرسەکان لەسەروو هەموویانەوە کارکردن بۆ بەدیهێنانی داخوازیە سەرتاییەکانی خەڵک و هەوڵدان بۆ بەدەست خستنی ژیانێک کە شایستەی ماندوێتی کۆمەڵگاکە بێت بە تەواوی دانیشتوانەکەیەوە دوور لە جیاکاری ڕەگەز و نەتەوە و ئاین، هاوکات دەست بردن بۆ هەڵسوکەتێکی تەندروست لەگەڵ دەسەڵاتی فیدراڵ دوور لە دەمارگیری نەتەوەیی.

بەدوای ئەمەدا دەبێت ببێتە هەوێنی تەبایی نێوان لایەنە سیاسیەکان بە گشتی و جدیتر و تایبەتر کار بۆ تەبایی تا ئەندازه□ی یەکگرتنەوەیان لەگەڵ بزوتنەوەی گۆڕان و هاوپەیمانی بۆ دیموکراسی بکەن.
ئەنجام یەکێتی نیشتمانی کوردستان پشت بەستوو بە پەیامە نوێیەکەی جارێکی تر و لە بەرگێکی نوێی هاوچەرخدا بە پشتیوانی سەرکردایەتیە هەڵبژێردراوە نوێیەکەی دەکرێت ببنە بزوێنەرەی تازەگەری کۆمەڵگەی کوردستانی لە سایەدا ئاشتی و ئاوەدانی بە قەرار بکەن و ببنە خوڵقێنەری پارادایمێکی سیاسی نۆی لە کوردستان و عێراقدا
.
•

خوێندنەوەیەک بۆ یەکی شەش..چالاک ئاغجەلەری

تەواوی جوڵە سیاسی و کۆمەڵایەتی و ئابوریەکان لە هەر کوێیەکی ئەم دونیایەدا بێت لە پشتیەوە چەند مێتیقێک وەک داینەمەی بەگەڕخستن بۆ بەردەوامیدان بەو خواستە کە لە هەناوی هاندان و هۆکارەکانەوە پێگەی هەڵچنیوە بە مەبەستی گەیشتین بەو ئەنجامەی کۆمەڵە و گروپەکان بەرنامە ڕێژیان بۆ کردوە دواتر مانفێست دەکرێت.

هەرچی پەیوەندی بە خەبات و تێکۆشانی مافە ڕەواکانی کۆمەڵگەی گەلانەوە هەیە لە پەیوەند بە پرسی بەدەستهێنانی مافە زەوتکراوەکان لەم جیهانە نابەرابەرییەدا ، بە خۆی یەکی شەش زادەی ئەو زوڵمەیە بەسەر کومەڵگەیەکەوە کە ڕۆژانە بەبێ خواستی خۆیان تەسلیم بە قەدەرێکی تاریک کران.

بەڵێ خەبات و تێکۆشانی خەڵکی کوردستان بە گشتی ئەم ناچارییەیان پێ قووت نەدرا و بە زنجیرەیەک لە ژمارەی دەست پێکی خەباتکردن بەڕووی ئەو نادادیەدا وەستانەوە ، یەکی شەشیش وەک ئەڵقەیەک لەو زنجیرە خۆی ناساند بەڵام ئەم بەجۆرێکی جیاوازتر لەوانەی پێش خۆی، ئەم جیاوازیەش لەوەوە سەرچاوە دەگرێت کە سەرباری پرۆتستەی بە دونیای بۆرژوازی بەر ڕەخنەدانی هەڵوێستە دژ بە مرۆڤایەتییەکانیان دەرهەق بە گەلی کورد، لە هەمان کاتدا دژی خۆبەدەستەوەدان و بە چەکداهاتنی سەرکرادیەتی پارتی دیموکراتی کوردستان بوون بەسەرۆکایەتی(مەلا موستەفای بارزانی) ، بەر ڕەخنەدانی شکستی (ئاشبەتاڵ) جیا لە ووڵاتانی هەرێمی وجیهانی، هۆکاری شکستی ئەو جوڵانەوەیە لە کورستا نی عێراقدا خرایە ئەستۆی سەرکردایەتیە عەشایەریەکەی ، ئەم مێژووەش وەڵامێک بوو بەڕووی ئەو شکستەدا و هەستانەوەی خەباتی سەر ڕێخست.

ئەم تەوژمە سیاسیە پاراو بە فەلسەفەی مارکس-لینینی بە ڕزگاری گەلان لە ژێردەستەیی و گەیشتن بە خواستە ئینسانیەکانی مافی گەلان سەرچاوەی گرت ، دەست گرتن بەم رەهەندە سیاسیەوە زادەی ئەوە پاشخانە فیکریە بوو کە لە هزری مام جەلال و هاوڕێکانیەوە ئاراستەی سیاسی وەرگرت بە تایبەت خۆ گونجاندنی خەباتی گەلی کورد بە خەباتی گەلانی دیکە ، ئەوە بوو نزیکایەتی خەباتی گەلی چین کە جوتیار و لادێنشین وەک بەشێکی سەرەکی جوڵانەوەکە ئاراستەکراون و فیکری ماوتسیوتۆنگ بەشێکی دانەبڕاو بوو لە ئیلهامدان بە سەرهەڵدانی

شۆڕشی نوێی گەلی کوردستان و چواندنیان بە تێکۆشانی میللەتانی چین
.
هاوکات ئەم جوڵانەوە سیاسیە تەواو خۆی داماڵی بوو لەو شێوازە تەقلیدیەی خەبات لە کووردستاندا کە ئەو دەمە ئامادی□ی هەبوو ئەویش لە بەجێهێشتنی تاك حزبی و یەک رەهەندی فیکری بۆ شۆڕش و بەڕێ خستنی خەباتێکی بەرەیی پێکاتوو لە چەند □□ککخراوێک لە ژێر یەک چەتری سیاسی و عەسکەریدا کە ناوی لێ نرا (یەکێتی نیشتمانی کوردستان)،بەدوای ئەمەدا هەر لادانێک لەم ئاراستەیە و شاڕێگەی جولانەوەکە پرسێکی ترە دەکرێت قسە و باسی تری لێبکرێت .
لە ماوەیەکی کەمدا ئەم هێزە بەرەییە بووبە ئەو هێزە موگناتیسیەی زۆرێک لە چینەکانی خەڵکی کوردستانی بە ڕووی خ□یدا ڕاکێشا بە جۆرێ هەستانەوەی تێکۆشانی گەلی کوردستانی کردە دیفاکتۆ و خۆی ناساند ، بێشەیەک بوو بۆ ئەو کەسانەی تینووی ئازادی و سەربەستی بوون. لە کاتێکدا ڕژێمی سەردەست ئاهەنگی دیکتاتۆری بەڕێدەخست لە تەواوی ووڵاتدا ، یەکێتی بەردەوام بوو لە گەشەکردن و سەرکەوتنەکانی ،هەروەها ڕایەڵەیەکی توند و تۆڵی لەگەڵ هاوخەباتەکانی لە نەتەوەی عەرەب و تورکمان و مەسیحی لە ووڵاتدا دروست کرد دژ بە جەبەڕووتی دەسەڵاتی سەرکوتکەر. بەم هەنگاوەی نیاز پاکی لە جوڵان□وک□ی نیشاندا .

گۆڕانکاریەکانی عێراق لە دوای دەسەڵاتی پاوانخوازی سەدام حسێن بۆ ووڵاتی کوێت، خەباتی شاخ لە کوردستان ئامانجەکانی خۆی پێکا و هەوڵ و خەبات تێکەڵ بە ژیانی ئیداری خەڵکی کردن ، لێرەدا لە هەست کردن بەم بەرپرسیارێتیە یەکێتی کۆنگرەی بەست و خۆی ساغکردوە لە ئاراستە فیکریەکەی ، بۆ خەباتی شار و باوەڕبوون بە پرۆسەی دیموکراتی و پێکەوە ژیانێکی ئاشتیانە ئەم هێزە پاشخان بە ڕەهەندی چەپ خۆی خستە باوەشی ئایدۆلۆژی سۆشیال دیموکراتەوە ، بە بڕاوی من وەک چۆن سەرەتای دەستپێکی ژیانی سیاسی لە چواندنی بە گەلی چینەوە هەنگاوێکی عەقڵانی ئەوە کاتە بووە ، بەم هەنگاوەشی وەکو بژاردەی فۆرمی سیاسی کورتی نەهێناوە ، ژیرانە ئەم ئاراستەی کردۆتە ڕەهەندی سیاسی خۆی ، ئەوەی کە دەمێنتەوە هەنگاونانە بۆ ژیانێکی بەرابەری کۆمەڵگە و دەرچوون لە دونیای کاپتاڵ بە شێوەیەکی ئاشآتیانە دوور لە ڕەهەندی ڕادیکاڵ و توندوتیژی.

تا ئێرە وەکو مەبدئی سیاسی ، کرۆکی ئایدیای یەکێتی نیشتمانی کوردستان لە چوارچیوەی فەلسەفەی سۆشیال دیموکراتدا باوەڕبوونە بە ژیانێکی ئارام و بێ خەوش ، باوەڕبوونە بە کێبڕکیی پەرلەمانی دوور

لە فۆرم و دەستەواژەی ڕەق و یەکتر سڕینەوە، لەبری بەدوا کاریزماکانی پشتی ئەم دیدگایە بەجێیان هێشتووین و ڕێگەکەش زۆری ماوە ، چی بکرێت ئەم مەشخەڵە نەکوژێتەوە و بگەیەنرێتە قەڵای ئاشتی و پێکەوەژیان، کەواتە یەکی شەش خاوەنی جوانترین پەیامە بە هەمووان ، پەیامی مام و کاکەکان ڕوونە ئەوەی دەمێنێتەوە ئەمەین چۆن پەیامەکە بەرز ڕابگرین و کاری پێبکەین.

نوێ بوونەوە و یەکتر قبوڵکردن، فەرهەنگی سیاسی و نهێنی سەرکەوتن و گەشەکردن و بەردەوامیدانە بە هێشتنەوەی یەکی شەش بە گشتی، ناکرێت یەخسیری مێژوویەکی ڕووت بکرێت چونکە ئەو ڕۆژە کۆمەڵە ئومێدی جوانی بۆ خۆیەوە پێچاوە ناکرێ بەرپرسیارێتی بەهەند وەرنەگیرێت فەرامۆش بکرێت. سبەی ڕۆژێکی نوێیە و لاوی بەتواناش هەمیشە ئامادەیە لە هەڵگرتنی بەرپرسیارێتی بە وێنەی ئەو لاوانەی یەکی شەشیان داگیرسان.

پارتی لە کوێی کەوتندایە؟ ...

چالاک ئەغجەلەری

ئەم پرسیارە زۆرێک لە شڕۆڤەکاران بە تایبەت ڕەخنەگرانی دەسەڵاتی کوردی هەمیشە برۆی چاوەکانیان بەرز کردۆتەوە بەرامبەری، هەردەم بە وەڵامێکی دروست و موقنع دەگەڕێن، لە کنەی مێژووە دەست پێکەین تادەگاتە خەسڵەتە کۆمەڵایەتی و سیاسییەکان کە ئەم هێزەی بە پێوە ڕاگرتووە. هەروەک سەرەتای هەنگاوە یەکەمەکانی لە ناوەڕاستی چلەکانی سەدەی ڕابردوو دەستی پێکرد ، سەردەمانێک هەر لەدوای شەڕی کاولکاری دووەهەمەوە کاروانەکەی کەوتە جوڵە ، جوڵەیەک پێچراو بە مێتیقی فەلسەفەیدەروەی خۆی هاوزەمان خودی فەلسەفەکەش بەرکەوتنەکی هەڵگیرسان لە نێوان فەلسەفەی نەتەوەیی بەڕزگاری گەلان بەرامبەر بە بیر و باوەڕی سوسیالیستی کە شنەکەی لە ساڵی ١٩١٧ ە بە دواوە زۆریک لە کۆمەڵگەی ژێر دەستی گەلانی سەرمەست کرد بوو، بەم هۆیەشەوە کۆمەڵگەی کورد لەڕێی موعەلیمەکانی ئەودەمەوە ئەم فەلسەفەیە وەک ڕێگە چارەی ژیانی ژێردەستەیی کردیانە ژەمە خۆراکی بنەڕەتی هزری کۆمەڵگەی کوردەواری بەگشتی بە لادێ نشینەکانیشەوە

(خانو□قو□کان)!! هەرچەندەوەرگرتن و هەزمکردنی ئەم جۆرە فەلسەفانە بۆ تاکی شارنشین (خوێنەوار) ی ئەوکاتە دوژار بووتاوەکو بەڕووی جوتیاری بکەیتەوە، سەرباری هەموو ئەمانە بۆ خۆی خودی فەلسەفە هێنراوەکانزادەی ناخی کۆمەڵگەکە نەبوو لەودەمەدا و بگرە تا دەگاتە ئەمڕۆش .

بە هێنانی ئەم فەلسەفە نەخەمڵیوانە لە ژیانی سیاسی کۆمەڵگەی شەرقیدا بە تایبەت لە ناو کوردا وەکسەرچاوەی چارەسەر ، شەمەندەفەرەکەی کردە سەر سکەی مۆدێرنە، لە کاتێکدا مۆدێرنە بۆ خۆی زادەیکێژەڵۆکەی دوو شەڕی گەورە بوو کە ژیانی سیاسی و کۆمەڵایەتی ڕۆژئاوای□کانی شەڵەقاند ، ئیندیفیجوالیزم (تاکێتی) نەهێشتنی جیاوازی نێوان تاکەکان وەک پرسێکی بال□تیانە لە هەناویمۆدێرنەدا بووە هێزی ئەو مەکینەیەی لە بازدانی نێوان سەدەی ١٩ بۆ ٢٠ بوو بەرامبەر بەگۆڕانکاریەکانی ژیانی سەردەم.
بەڵێ .. نەخەمڵین و ئامادە نەبوونی دونیای کوردی بەرامبەر ئەم هەژانە و بەزۆر ڕاکێشان و پێوەلکانیئایدیا هاوردەکان بووە سەرەتای هەڵەیەکی بەردەوام بۆ پرسی سیاسی کورد لە ناوچەکە.

بەدیاریکراوی ئامادەنەبوونی مۆتیق□کی بە هێز و تەندروست لە ژیانی بزوتنەوەی سیاسی کوردییدا هیچوەختێک نەبووە و نەبۆتە سەنگەری پارێزگاری ژیانی کۆمەڵایەتی و سیاسی خەڵک، بۆ نموونە کاتێشۆڕشی کوردی لەو پەڕی بەهێزییدا بوو(ئاستی سەربازی) لە شەست و سەرەتای حەفتاکان ، لە ئان وساتێکدا بووبە هەڵم و دیار نەما ، لەم وێستگەیەدا نابنرێت فۆرمی کوردایەتی وەک ڕێگەی چارەسەرئەنجامەکەی خۆی پێکابێت ، لە کاتێکدا نموونەی بە پێوە وەستانی زایونیزمی یەهودت دەبینیت ، ئەوکاتسەردەوای وەڵامەکان چنگ دەکەون ئەگەر مەبەستمان بێت.

لێرەدا هێندەی سەرکردە و دەست ڕۆیشتووی سیاسی نا مۆفەق بوونە بەرامبەر بەم ئاراستەیە ،خەڵکیئاسای تەنها باجەکەیان داوە، ئەویش بە گەورەترین سەرمایە کە بەخشینی ڕوح(خوێن) ە، ئەمە جیا لەهەرەسی بەردەوامی ئابوری و سیاسی و کۆمەڵایەتی.

بەردەوامیدان بەم هەڵە سیاسیە درێژەی کێشا ، هەرچی چیا و دەشت و دۆڵ هەیە لە کوردستان بوونەشوێن و شەڕگەی ململانێیەکی سیاسی و عەسکەری بە ئامانجی بچوکردنەوەی یەکتر و خۆنیشاندانیانوەک ئایکن□کی سیاسی فریادڕەس بۆ دونیای کوردی.

بەدوای گۆڕانکاریەکانی ناوچەکەو عێراقدا ، هەلێک ڕەخسا لە زادەی سەرکێشی و هەڵەی دیکتاتۆریەتیەوە ، ئەم فیگەرە ئەساسیانە بەو مێژووی پێشترەوە هاتنەوە گۆڕەپانەکە ، بەهەمانپاسیقی دوێنەوە بەرووڕووی ژیانێکی تەواو جیاواز لە دوێنێ بوونەوە ، فەرمی بەڕێوەبردن و ڕێکخستنی کۆمەڵگە ، شەقاو هەڵنان بە ناو دونیای کێبڕکێی مەدەنی و هەڵبژاردن ، بەڵێ ئەنجامەکەیمان بینی کە تاچەند ئەم فیگەرە سیاسیانە دەتوانن هەزمی یەکتر بکەن!!؟
شەڕی ناخۆ نموونیەکی تر لەشکست و هاوکات هێنانە سەر شانەی ڕەقیب وەک فریاد ڕەس بووبەبەشێک لەو کوردایەتیەی تاکی کورد بەردەوام باجی بەداوە .
بەدوای ڕوخانی حزبی بەعسدا ، وەستگەیەکی تری کردوە بە هێزە رکابەرەکانی کوردایەتی ، هەرچەند بەرژەوەندی ئابوری پردێک بوو بۆ پشتیوانی یەکتر بەرامبەر بە عێراقی نوێ، جارێکی تر لەمەنگاوەشدا لەگەڵ ئەوەی هەموو پێکەڕا هاوپەلی سیاسی بوون سەرکەوتوو نەبوون ، بەهۆی چاوچنۆکیسەروەت وسامانەوە کەوتنە داوی تۆڕەی حکومەتەکانی عێراقەو ئەنجام جارێکی تر خەڵک کەوتە باجدان.

هاتنی داعش و بەرز بوونەوەی کەرقی کورد تا ئەندازەی لە خۆبایبوون و دیراسەنەکردنی واقعی سیاسیناوچەکە ، هەروەها بە ڕەواجدانی ئەو فۆرمە فەلسەفیە کوردایەتیە سەقەتەی کە درێژکراوەی چلەکانیسەدەی پێشوە کەوتنە داوی شکستی ڕیفراندۆمەوە ، ئاکامەکەی دواهەناسەی ئەو باڵۆنەی خۆیانیان پێداهەڵواسی فش بووە و کەوتە زەوی و تەواوی ئەو ناوچانەش کە بەشێکن لە هەرێمی کوردستانگەڕایەوە دەخی پێش داعش و دەوڵەتی فیدراڵ کۆنترۆڵی کردەوە ، لەمەوە فەرمی ١٦ی ئەکتۆبەریانداتاشیوە بە خستنە ناو تابوتی خیانەتی هەندێ کەس بە هەر چی دەرباز بوونی خۆیان لەو شکستەی کە١٦ ی ئوکتۆبەر ئەنجامی ئەو ئەزموونە دۆڕاوەی ڕیفراندۆمە نە وەکو هەکار بێت.

لێرەدا دەبێت ئەوە ببینین ئەمڕۆ لە هەموو هێزێک زیاتر پارتی دەستی بەسەر ئەم فۆرمە لە کوردایەتیداگرتووە ، لە پاڵ ئەمەشدا شادەماری ئابوری هەر بە گیانی ئەو هێزەدا هاتوچۆ دەکات، کوردایەتی وخەبات بە پارتی چۆن دەستی پێکردوە هەر وەهاش هێشتویەتەوە، ڕۆژگارێک یەکەتی نەیدەهێشتپێلبهاوێژێ بەڵام بەهۆی تێکچوونی ناخۆی یەکەتی و پارچە بوونیەوە پارتی کەوتە سەرخەت ، هەرگۆڕانێک لە بەرژەوەندی ئەودا نەبێت ئیمکانی جوڵەکردنی نیە، یەکەتی نەوەتەکان و ئێستا (یەکەتی،گۆڕان و هاوپەیمانی) بە

پارتی ئاسمان و □سمانی فەرقە، لەمڕۆ بەدوا پارتی پێویستی بە تفەنگ نەماوەخۆی یەکلا بکاتەوە ، ئەمەش بە چەند هۆکارێک یەکەم خاوەنی ئابورییەکی تۆکمەیە وەک حزب ،دووهەم کوردایەتی بەو فۆرمەی خۆی مەبەستێتی یاری پێدەکات ئایکۆنێک سیاسی بوێری ئەوەی نیەبەڕووی بوەستێتەوە لە کاتێکدا ئەم بوێرییە ئەنجام دەبێت دەستی بۆ ببرێت ، سێهەم بەردەوامیدان بەلۆکاڵیزم و پەرژینکردنی دەسەڵاتی خۆی ، چوار□□م بێهێزی رکابەرەکانی بەتەواوی هێزە سیاسیەکانەوەو هاوکات سەرقاڵ کردنیان بە ناکۆکیەکانی یەکترەوە ، پێنجەم بەکارهێنانی هێزەکانی تر لە دەسەڵاتدا وەکوئەوەی خۆی مەبەستێتی، دوا خاڵ نەبوونی بوێری هیچ هێزێک لەدەروەی پارتی بە دیسکۆرسێکیجیاوازتر لەوەی پارتی کاری بۆ دەکات لە پەیوەند بە پرسی کورد و کوردایەتی.

ئەنجامی ئەم جۆرە لە کاری سیاسی پارتی و هەڵسوکەوتەکانی لە ناخۆدا دەزانێت چۆن بەرخود لەگەڵژینگەی خۆی بکات ، دەنگدەرانیشی بەشێکی دانەبڕاوی فۆرمی دیوەخانە ، هاوکات پێش نەکەوتنیئاستی هوشیاری کۆمەڵگە فاکتەرێکی بەهێزە بۆ ئەم جۆرە ئایکۆنانە، هەر هێزێکیش مەبەستی بێت بەئاراستەی پارتی هەنگاو بنێت بێ دوو دڵی دەبێت پاش ماوەی پارتی بچنێتەوە.
دوا پۆینتم بۆ هەڵبژاردنەکانی مانگی داهاتوو کە پارتی بایکۆتی کەرکوک ئەو ناوچانەی کردوە ،دەریدەخات کە پارتی بەچی ئاراستەیەک شەن دەکات !!، هەر هێزێک مەبەستی بێت ڕکابەری سیاسیپارتی بکات دەبێت تەواو جیاوازبێت بە پێچەوانەوە بەم فۆرمەی هێزەکانی تر کاری لەسەر دەکەن دڵنیابنپایەکانی پارتی زۆر لەوە بەهێزترە بە پاڵۆچکەکانی ئێوە بکەوێت.

عێراق وەک زمانحاڵی ئێران لە دونیای عەرەبیدا … چالاک

ئاغجەلەری

ئاڵۆزیەکانی دونیا بە تایبەتر لە ٢٠١٨دا هەنگاوەکانی بەروو ئاراستەی چربوونەوەی گرژیەکان خێراتر پێگە چەقبەستوەکانی جێدەهێڵێت و و ڕوویەکی ڕۆششنتر لە پەیوەند بە کەی پرسەسیاسی و ئابوریەکان پێشان دەدات.
ووڵاتانی خاوەن پێگە (زل هێز)بە بەدەسیهێنانی زۆرترین قازانج لە کایە سیاسی و ئابوریەکاندا بە شێوەیەکی بەرنامە بۆ داڕێژراوو بە گەیشتن بە ئامانجەکانیان کار لەسەر بەدەستهێنانی چامپیونی (پاڵەوان) سیاسی خۆیان دەکەن بە هەرچی بەردەوام بوون لەسەردارێتی جیهان، وەک ئاشکرایە ئەم ململانێیەش ئەمریکاو بەریتانیا و فەرەنسا لەلایەک کە براوەی هەردوو جەنگی جیهانین لە بەرامبەردا ڕووسیا و هاوپشتییەکانی کە مەبەستیانە پێش بەم سەردارێتییە بگرن و سنورداری بکەن.

پرسە برینـدارو سارێژ نەبووەکانی جیهان زۆرن هەر لە هەردوو ووڵاتی سوریاو عێراق درێژ دەبیتەوە بۆ ووڵاتا نی یەمەن و لیبیا و باشوری سودان و ڕوەنداو مانیمار و ئەفغانستان و چەندین پرسی سیاسی تر کە دەکرێت بە کێشەی گەرمی ئەم ساڵەی ببینین، ئەمە بە جیا لە ئاڵۆزیە ئابوریەکانی ئەمریکاو چین ، کێشەکانی ئەمریکاومەکسیک.

بە گەڕانەوە بۆ ووڵاتی سوریا بەردەوامی شەڕی ناوخۆی هەشت ساڵە و هاوکات بنەبڕ نەکردنی خەلافەتی ئیسلامی (داعش)، پێداگری و پشتیوانی ووڵاتی ڕووس و ئێران لە بە پێوە هێشتنی دەسەڵاتی دیکتاتۆریەکەی ئەسەد ، درێژە بەدەستکراوەیی دەسەڵاتەکەی سوریا دەدات لە سەرکوت کوشتنی و هاووڵاتیانی بە هەموو شێوەیەک تاوەکو بەکارهێنانی چەکی کیمیاوی کە بەشێکە لە فەرهەنگی دەسەڵاتە خۆسەپێن و بەربەریەکان ، بە دیاریکراوی فەرهەنگی بەعس بە هەردوو باڵەکەی لە عێراق و سوریا پشکی شێریان پێدە بڕێت.

لێرەدا دەخالەتی ئەمریکاو هاپەیمانەکانی بە لێدانی دەوڵەتی سوریا وەک سزادانێک لە بەرامبەر بەکارهێنانی چەکی قەدەغەکراوی کۆمەڵکوژی کە پاش جەنگی جیهانی یەکەم بڕیاری نێودەوڵەتی بۆ دەرچوو، چەندین پەیامی بە خۆیەوە پێچاوە ، دیارە بە ڕووکەش بۆ پشتیوانی خەڵکی سیقلی سوریایە بۆ ئەو هێرشانەی کە بە شێوەکی دەندانە مومارسەدەکرێت، هاوکات پەیامێکی ڕاستەخۆیە بە خواستەکانی ڕووس لە

ناوچەکەدا.

ئەمە بە جیا لە ئاراستەکرنی پەیامەکانیان بە دەوڵەتی ئێران کە دەخەلاتی راستەخۆ دەکات بە هەرچی بەردەوامی لە چنینی ئەو ڕایەڵەیە طائیفیەی کە بەرژەوەندیەکانی ئێرانی تێدا پارێزراوو دەبێت ، مەسیجەکانی ئەم دەوڵەتانە بە ئێران مەبەستدارە و ئێران چاوەڕوانی ڕووسەکان دەکات بە پەرچەکرداری هێرشەکان کە لە بەرامبەر بەکارهێنانی چەکی کیمیاوی لە دۆما وەڵامدرایەوە، ئێرانی ئەمڕۆ لە هەمووکات زیاتر بەرژەوەندیەکانی بە ڕووسیاوە گرێداوە ، لە ئەگەری بەدەنگی پۆتین، ئێران جیا لە مایەپووچی سیاسی دەبێت بە پەیوەندیەکانیدا بچێتەوە لەگەڵ ڕووسەکان.

هاوکات عیراق لە هەڵوێستەکەیەندا بە ئەم پرسە و داواکاری کەبوونەوەی دەوڵەتانی عەرەب، زیاتر باڵادەست بوونی هەژموونی ئێرانی پێوەدیارە، ئەمەش بە هۆکاری ئەو پرسەی(نەخۆشی طائیفی) لە پەرەگرافی پێشتیر ئاماژەم پێکرد، بە جیا لەمە عێراقی ئەمڕۆ هێندەی سیاسەتەکانی ئاراستەیەکی پرۆ هیلالی شیعی نمایش دەکات ، نیو هێندە گوزارشت لە سیادەی عێراقی فرە ڕەنگ و دەنگ ناکات ، لە ڕۆژگارێکدا خەڵکی ئەم ووڵاتە بە دەست دڕندەترین دەسەڵاتی بەربەری و شۆڤێنی بەعسەوە دەیناڵاند ، باشترین نموونەش ساڵگەردی ئەنفالی هەزاران خەڵکی(کورد)ە لە عێراقدا بە دەستی دەسەڵاتی پێشووتر،هەر بۆیە بە هێند وەرنەگرتنی مێژووی سیاسی کۆمەڵگەی عێراقی ، مەرامەی سیاسی دەسەڵاتی عێراق دەکاتە ژێر پرسیاری جدیەوە.

پۆینتێکی تری ئەم هەڵوێستەی دەسەڵاتەکەی عەبادی ڕاکێشانی سۆزی شەقامی شیعەی ووڵاتە بە هەڵبژاردنەکان ، لێرەدا و جارێکی تر پێناسەی عێراق لە ژێر پرس و ترسێکی ئایندەی ڕەشدایە، پێویستە ووردتر دەنگ و ڕەنگەکانی ئەم ووڵاتە هەڵسوکەوت بکەن، باشترین ڕێگەش کەمکردنەوەی هەژموونی نەتەوەیی و تیرەگەرەییە چونکە عێراقی ئەمڕۆ نموونەی گیاندارێکی سک پڕە بەڵام باوکەکەی دیار نیە، ناکرێت کۆمەڵگەیەکی ٣٧ ملیونی ژیانی چارەنوسی هەر ڕۆژەی بەدەست دەسەڵاتەکەوە بێت لە دەرەوەی ئیرادەی خۆی. ئەنجام لە هەڵوێستەکەی عێراق مەکمکردنیهەژموونی نەتەوەی و طائیفیە، خەڵکی عێراق دەبێت چاوەڕوانی باجەکەی بێت.

دوا کۆچ... چالاک ئـاغجەلەری

بەکام درۆ گێژم ئـەکەیت
کام خۆش خەیاڵی
سەفەرە!
بە سفرەی نەدیوی
ئـەو دیو شار...
یان پڕ شەرابی هەردەم
بەهار!؟
دە لێم گەڕێ با بوخچەکەم
کراو□ بێ،
کەمێ تەڕی هەنارەکەم بە لێومەوە
ملوانەک□ بێ،
هەندێ نیگا بۆ یادگاری
خەندە ڕێژبێ
چەند ووشەیەک بەدوای
خۆمدا ئـارام چێژ بێ
.
-——

بەرد..

ئـەم بەردە ئـەوەندە ئـەستور و
دڵیشی هێندە ڕەق نەبوایە
ڕەشە با هەزار جار
تلا و تل بردبوی
زەمانێ بوو ئـاسەواری
بەوێنەی شەپۆلەکانی دەریا
بە عەدەم سپاردبوو
مێرووەکانی ژێرێشی
بۆ دوێنێیان پەناگە بوو
ئـەمڕۆش گۆلاوێکە
لە ژێر هەڕەشەی باراندا
ڕێک بەیاسای مرۆڤستان

هەرچی خرتە
دەرباز ئـ□ بێ
ووردەکانیش ژێر ئـەکەون
دوا هەناسەیان
ئـاودار ئـ□ بێ!!

بۆ دڵدارێ!

ئـەی عەشقی وون
تۆ نهێنی گرێیەکی بە بۆنی گوڵ
دەکرێیتەوە،
بەستەڵەکی ساردیی منیش بە تیشکی تۆ
دەتوێتەوە،
وەرە ئـاوێزانی حەز بزربووی
حەسرەتت بم
ترپەی دڵە وام لێدەکات لەحزە لەحزە
لەگەڵت بم
با بەسبێ ناز .. ل□ پانتایی نهێنیتدا
گوڵە ڕەعنا
دڵم تکا .. خواستم گریا ب□ ئـ□قینێ
لە تۆوە ڕا
گەڕام .. گەڕام کەسێ ه□ بێ
ل□ تۆ بچێ
جوانی و ناخی هاوشێوەتبێ
ئـیدی بەسە
پایزی عومرم بلاوێنەوە
وەک بەهارێ
بەردەوامبێ لە گەرمیی باوەشی
دڵدارێ.

کۆششی ئـەوین..

دڵم نەهات ڕوحم
بە ئـەندێشەی
لەحزەکانی گرمۆڵەی دڵت

بسپێرم،
حەسرەتەکەت لە تابوتی
جودا بنێژم و
جێتبهێڵیم ،
ئـەمە فزوڵێتی
هەستەم نیە بە
ووشک هەڵانی
کانی هەناسەکەم
بەقەد هەندەی وەڵەی
ئـاوابوونی مەحزونی
ئـەوینەکەو
ژینگەی ئـارامی
بە ڕێک بکەم،
فەرشی ژیان بەشەوقەوە
لەشوێن پێی
موحبەتتدا خۆی
ڕادەخا
شەپۆلە دەکوژەکانی
ئـۆقیانوسی تاریکی
خامۆش دەخا،
ئـەوین شاد دەکا بە
کرانەوە
لەرە ژێیەکانی سروشت
ئـەو بزوێنە
بێبڕانەوە،
تەوژمی ڕوح
بۆ هەمیشە وەک
سێبەرە...
ئـاسودە پرژەنی ناخی
دە ئـەکا
بە هەتایە ویشوێمەکان
بەربەست دەکا ،
ئـەمە نە هەنگاوی
خۆ نەویستی
بوزایە
نە بارانی ئـاشتەوایی
ئـەهرومازدایە،

ئـەوەی هەیە
با وەشی
سۆزی عیشقە و
داری ژیان ئـەپارێزی و
باڵا ی دەکا
ئــای لە کۆششی
حەزی ئـەوین
بە تەسەوە شوێن پێی
فەرهاد دەگرێ و
تاراماي□کان ئـەسپێرێ
بە گزنگ و
ڤینا د□ بەخشێتە
قەشنگیەکەی
شیرین.

تێبینی / ڤینا – جوانترین کچی دونیا

فەزایەکی سەیرە!! ... چـالاک ئاغجەلەری

ناوی زل و دێی وێران…ئـەم پەندە ڕێک بۆ ئـەو حکومەتە ووتراوە کە پێی دەڵێن (حکومەتی هەرێمی کوردستان) ، ئـەم دەزگا شەرعیە لە چوارچێوەی عێراقی عەربیداسەلماندی بوونی دەسەڵا تێکی هەرێمی کوردی لە کیانێکدا کە هەمیشە بەشێکی دانەبڕاو بووە لە دەوڵەتانی نەژادی عەرەب بۆ خۆی سـوعبەتێکی سیاسـی (هەزەلـی) ەهەروەها هەوڵێکە بۆ موتـووربەکردنی داری بەڕوو بە خورمـا کە هەریەکە سـەر بە کەش وهەوایەکی دژ بەیەکن، هەروەها پاسیف بوون بە دونیای نەژادی و ڕێچکەیگوزارشتی ئـاینی بەشێکی دانەبڕاوی هەردوو بەرەیە کەواتـە دەسـت بـردن بۆ پرسـێکی لەم جۆرە ئـەوی وون دەبێـت دۆزە ئـینسانیەکەیە وەک ئـەوەی کە دەبینرێت ، ئـەمهەنگاوە چونکە هەر لەسەرەتاوە بە فەنابوونی کۆمەڵگە وەکو ئـەوەی کە هەن کەوتە جوڵە ، بەم حەرەکەتە بەدوای خۆیدا لە ناشیرین کردنی خواستی گەلی کورد

(وەكوخواستێكى ئـيـنسانى)خەونى لە مێژيينەى جۆگەئـاوى ژيانى ب□ ه□ب□ستە بوو، ئـامادە نەبوونى بير و كار هاوكات كەسێتى كارا دەستپێكى هەڵەكـان بـوو ، كرديـان بە وەهمێكـدوور لەحەقيقەت ، درۆيەكـان پێگەيانـد چەنـدين دەيەى ترمـان پێويسـتە تروسـكاى ڕاستگۆيـيمان ل□ ه□ب□ت، ئـەمە وەك زايەڵەى نائـومێدى ناپرژێنم ، بەڵام هەقيقەتێكە دەبێتدەست بۆ سەرەداوى ئـەو ئـاڵۆزيە بەرين و نەترس و پشوو درێژ لە يەكيان بكەينەوە ، ئـەم دەمو چاوە چرچ و لۆچـانـە دونيا يەكيـان بۆ ئـەو خەڵكە هێنـاوە هەرچـى جوانى□ بەدينا كرێت، هەموو پێكڕا بە گەورەو بچوكەوە ، بە دەسەڵات و ڕكا بەرەوە بە هەمان ستايل و هەندێ جياواز لە ووردەكاريدا هەڵپەى پشووى كورسى پشتى مێزن، ئـەمخەڵكانە زۆر جياوازن لە كەسانى ئـاسايى، بەوەڕاهاتون هەميشە بە دواى درۆيەكى نوێوەن كە تەمەنى سياسيان درێژ بكاتەوە.

ئـەوەى ئـەمڕۆ دەبينرێت جياوازترە لە دوێنێ (فۆرمى پيشاندانى درۆ)چۆن؟ با لەو هێزانەوە دەست پێبكەين كە كنەى دەسەڵاتيانە ، حزب هەيە دروست نەبووە بەڵام باڵيگرتوە و يەكتر تەخوين دەكەن، حزب هەيە نەتروكاوە نازانێت سەنگى چەندە لە كۆمەڵگەدا دەبێتە زمان حاڵى خەڵك، ئـۆپۆزيسيون بە ئـەركى حكومەت هەڵدەسێت(بە لەجياتى دانان داواكاريەكانى خەڵك دەگەيەنێتە شوێنى مەبەست!!)، حكـومەتيش بە جۆرێـك گەنـدەڵى و ڕيفرانـدۆم شەحنـى پێنەهێشتـووە، د□و□□□تى ناوەند لە ژێر شەحن دينـاوە!!، بۆ خۆى سجن گەورەترين بەڵايە بەڵام بە قودرەتى قادر لە فەزاى ئـێمەدا بۆ هەندێ كەس قەڵا وپشت و پەنايە، ئـەوەى دز و گەندەڵە بە جەناب بانگ دەكرێت، حزب هەي□ بەهێندى سريەكى سەربازى نابن داواى شۆڕشى چەكدارى دەكەن !!، زۆر سەير و سەمەرەى تريش خۆتان ڕيزيبكەن.

خەڵك بە چەندين شێوە شەقامى تاقيكردوە وەك هەمووجارێك چەند دايكێك جەرگيان سووتا هەندێ لايەن تابوتەكانيان كرد بە پەيژە و سەركەوتن ، دەسەڵات ئـەوەيمەبەستێتى بۆ ئـەبەد فيرعەون ئـاسا هەنگـاو بنێـت گرەويـان لە شەقـام بـردەوە و وێرانيـان كـرد ، پەيامێكيان گەياند خەڵكيان كرد بە فەوزەوى و ئـەناركى ، گەنجە هـزر پڕوگيرفـان بەتاڵەكانيـان بەو فۆرمە ناسانـد، ئـيدى ئـەم مەملەكەتە پڕ پڕێتى لە هاوكێشەى پێچەوانە ، نا مەنتقيەت گەيشتۆتە ئـاستێك يار و هاوتاى دەسەڵات كە ئـاگادارى تەواويناداد□ي□كان بوو خۆشى بەشێك بوو لەحكومەت ، بە جۆرێك .. دەريان كردن نەڕۆيشتن ، بەدواى ئـەمەشدا پەنجەى شايەتمانيان مۆركرد بۆ پرسى ڕيفراندۆم

دوای دۆڕانیتا ئەو پەڕی (ساجی عەلی) ، تازە دەڵێن بابای دەسەڵاتی گەندەڵ !!، ئەم گەمەیە تەنها و تەنها بۆ کۆکردنەوەی دەنگە پەرتەوازەکانی چەند مانگی داهاتووە و هیچی تر.شکستی دەسەڵاتی کوردی لە ئێستای عێراقدا هیچی کەمتر نیە لە نسکۆی(ئاشبەتاڵ) دوێنێی١٩٧٥، مایەی سەرسوڕمانە ئەم دەسەڵاتە بە کۆی شکستە سیاسی و ئابوریو ئیداریەکانی ، بوێری ئەوە دەکەن وەک دەسەڵات خۆیان بناسێنن (ڕوو قایمن بە مانای ووشە)؟!!، چیان لە کەشکۆڵەکەیان ماوە شایستەی ستایش و دەست خۆشی بێت!بەتاڵ بەتاڵ … خەونی دەوڵەتی کوردی نموونەی دوا فۆرمی درۆ، کردیانە تابوتی ڕیفراندۆمەوە بۆ هەتایە نێژرا، بۆ نەگبەتییان وەک دوا فیشەک چروکی کرد !!، وەهمیکورسی سەرۆکیشیان بەتاڵ کردوە ، ک□ یەک لە جوانترین دیاری ساڵی پار بوو بۆ ئەو خەڵکە.

لە پەراوێزدا ، دەسەڵاتێک بێ متمانەیی گەل لەدەست بدات بە هەموو پێوەرەکان دەبێت خۆی هەڵبوەشێنێتەوە، هەر بەردەوامیەک لەم حکومەتە درێژەدانە بە پاراستنیبەرژەوەندیە حزبی و کەسیەکان، دڵنیام ئەو هێز و لایەنانەی دەستیان بەم ئیداری□ی□وە گرتوە هونەری مانەوەیان ئاشکرایە و ئەرزشێکی نەماوە بۆ نمایش کردن ، کۆیهەموو ڕاستیەکان لە بەردەوامی بەڕێوەبردنی هەرێمی کوردستان مەتەڵێکی ئاشکرایە، مانەوە و بەردەوامیدان بەم فەزایە هەر زۆر سەیرە!

بەجێماو..!! … چالاک ئاغجەلەری

لە کۆتایی ساڵدا
باخێک .. چەند دارێکی
ئاو نەدراو و هەندێ گوڵی
ووشکەوە بووی
لێ بەجێما..!!

منداڵێک .. بە جیا لە بوکەڵە
شکاو و تیتلە کۆنەکانی
خوشکەکەی ، ئەو قوتیلەیەی

دایکی پێیدا
لە بۆ سواڵی چۆڕە نەوتێ،
لێ بەجێما..!!

ژنەکانیش .. وەک بەردەوام
نەڕەی پیاو و سەرپۆشی
ڕەشیان
لێ بەجێما…!!

زمانحاڵی نیشتمانیش
وەک ڕاهاتوون
چارۆکەیەک پڕ لە درۆ و
هەندێ پەڕەی بانکی
پڕ ژمارە و
شکست تێکیان
لێ بەجێما…!!

هەرچی خۆشمە
حەسرەتێک و
یەک .. دوو ووشەم
لێ بەجێما.

٢٩/١٢/٢٠١٧
تۆرۆنتۆ

یەکێتی و پارتی چۆن جیادەکرێنەوە؟ … چالاک ئاغجەلەری

خەبات و تێکۆشانی گەلی کورد لە کوردستانی عێراق وەک بژاردەیەکی وەڵامگەرا بە ڕووی نادادیی و هەڵە بەدەوامەکانی ڕژێمە سەردەستەکانی ووڵات هەڵتۆقی ، ئەمهەستان و بەگژا چوونەوەیە پێش

ئەوەی داکۆکی بێت لە نەژادێک داکۆکی بوو لە تەواوی ئەو بەهایانەی کە پێچراوە بە هەر مر□ق و کۆمەڵگەیەکەوە ، هەرچەندە بۆ خ□ئ□م بەهایانە شکڵ بەندی ئ□□ز□لی لە خۆدەگریت ئ□یمکانی دوورکەوتنەوە لێی وێنەیەک لە ناتەواوی مر□ق□کان پێشکەش دەکات هەر بۆیە دەست بردن بۆ ئەم بەهایانە ودژایەتی کردن و دوورکەوتنەوەیە لە هەقیقەتی خود ، بەواتایەکی تر ڕووبەڕوو بوونەوەیە لەگەڵ یاساکانی ژیان لە پەیوەند بە بوونی مر□ق.

هەرچەندە بۆ هەندێک ئەم پێناسەیە لە تێکۆشان و بەدەستهێنانی مافە زەوتکراوەکان دوور لە کاتەگۆری عەقڵانیەتە چونکە دەرئەنجامی ئ□ پۆزیسێونی دوێنێ ، گەیشتن بەدەسەڵات و بەردخورد لەگەڵ ئاکامە دژوارەکاندا ، بوارێک ناهێڵێتەوە ب□ □اق□کردن و تێگەیشتن لەیەکتر ، هاوکات گەیشتنە بە وێستگەیەش بەشێکە لە ئەنجامە ناکامەکان،لێرەدا بۆ ئەوەی نەبینە بەشێک لە خۆڵەمێش و جێگەیەک بگرین لە فەزاکە دەبێت بە زیندو بمێنینەوە ئەنجامەکان بە ژینگەیەک بسپێرین کە کۆمەڵ بەرپرسیارێتی تەواویفەزاکە بکاتە شان نەک بەتەنها نوخبەیەک.

بە هاتنە سەرباسی هێدلاینی بابەتەکە پێویستە قسە و باسێک سەرێ بخەین بۆ ئەوەی بە هەمووان ئەنجامێک بەدەست بهێنین بە ئەندازەی کۆک بوونمان لەمەڕعوارچێوەی بابەتەک.
وەکو ئاشکرایە کەم تا زۆر هەموو شارەزای مێژووی ئەم دوو هێزە سیاسیەن ، شوێن و پێگەیان ڕۆژهەڵاتی ناوینە هاوکات گەرمترین شوێنی لە هەڵچونە سیاسی وعەسکەریەکانی پێبڕاوە کە (ووڵاتی عێراقە)، ناوندێکە لەیەکەم خۆناسیندا ئەوەی گوێی لێنەگیرا پێکهاتە کۆمەڵایەتیەکەی بوو ، بەڵێ چەرخاندنی ئەم شەمەندەفەرە سیاسیەبە هێزی سەربازە گوێڕایەڵەکان ئاراستەی ئەجنداکەی بەجوڵە خست،ئەنجامی ئەو نادادیە ئەم هێزە سیاسیانەش (پارتی و یەکێتی) بەرهەمێکە لە نموونەی ئەو هێز□ بەرهەڵستکارانەن بۆ وەستاندنی ئەو جوڵە سیاسیە کە ویستی نەژادیان تێدا فەرامۆش کرا.

ڕەواتی یان ناڕەوایەتی ئەم حزبانە کە هەریەکە لە ساتە وەختێکی مێژوویدا خۆی ناساند پرسی ئەم بابەتە نیە، بەڵام ئەوەی دەبینرێت هەردوولا لەسەر یەک فەلسەفە وئەجیندای قەومگەرایی پەیڕەوو و پرۆگرامی سیاسیان خستەکار، بەڵام بەشکڵ و شێوەی جیاواز، پارتی دیموکرات هەرچەندە لەسەر دەستی موعەلیمە نەتەوەییەکان شکڵیگرت بەڵام ئەنجام سیاسەت گەڕایەوە دیوەخان و بوو بە بەشێک لە تەریقەت، ئەمە وەک یەکەم هەڵە تێکەڵ بە ژیانی

سیاسی پرسی کورد بوو ، بەدوای ئەمەشدا تەسلیمبوونی موعەلیمە سیاسیەکان بەو حەقیقەتە هەندەی تر قووڵەکەی خەستکردوە، ئەو پرسەی خەڵک هەوڵی بەدا و لە پێناویدا خۆی کردە قەچی قوربانی بە تەریقەت بوو لە بناغەدا ، شۆڕش بوو بەشێک لە زیکری دەروێش ئاسا بە موناجاتی کوردایەتی گردبوونەوەی سیاسیان پێگەرم کرد دوور لە هەستی خۆیان .

وەک دەبینرێت هێزێکی وەکو پارتی ٧٠ ساڵە تا وەکو ئەم ساتەش خوانەکەی بەشێوەیە گوزەر دەکات، بەسەر هەموو فەزاکەشدا زاڵە، حزبی پارتی زەرباش مامەڵە بەژیانی سیاسی خۆی دەکات و دەزانێت لەکوێ و چی کۆمەڵگەیەکی دەروێش ئاسادا ئاراستەی ئەجینداکەی دەکات، وەک چۆن عەقلی تەتالیتاری و هەژموونی خۆسەپاندنبەشێکی دانەبڕاوی ئەو ناوچەیەیە، لە هەر ئەنجام گیریەک بە تەواوی هەڵچوونی کێشە سیاسی و عەسکەریەکان بە لادانی دەسەڵاتەکی سەرکوتکەر و هێنانی فەرزنەکینوەی بە هەمان فەزا ، ئەمە ئەو ڕاستیەیە خۆگێلکردن لێی ئەو ئەنجامە دەدات بەدەستەوە کەهەیە.

بە دوای ئەم هێزەدا دوای ماڵئاویکردن لە دیوەخانی سیاسەت یەکێتی بووە شوێنگرەوەی ئەم هێزە(پارتی)، هێزێک قەرار بوو ئاراستەیەکی جیاواز لە پارتی بجوڵێنێت، لەچوارچێوەی هێزێکی فرە بەرەیدا لە ناوەڕاستی حەفتاکانەوە خۆی ناساند، ئەم هێزە فرە ئاراستەیە بە دیدگاو تێڕوانینی جیاواز بە یەک ستراتیژ کە دەزی کورد و کێشەکەیوەکو خۆی بناسێنن ، هاوکات بە دەرباز بوون لەو هەڵەیەی موعەلیمەکانی دەیەی ٤٠ و ٥٠ کان کردیان ، قەراریان گرت ئەو لەنگیە ڕاست بکەنەوە بەڵام ئەفسوسنەکەوتە ڕێ چونکە هەر زوو پارتی کەوتە خۆی بە نەفەسی(شەڕمان پێنەکرێت ، پێمان تێکدەدرێت)، کەوتنە خۆ و کەوتنە وەزەی ئەم هێزە ساوایە ، بە جۆرێک ئەوەیمەبەستیان بوو وەکو مەرامی سیاسی بیر چوەوە ، شەڕی یەکتر بوە دیفاکتۆ تەواو ی خەون وهەوڵەکان کە پێویست بوو سەر پەخرەت بە ئیفلیجی بە جوڵە کەوت، ئەنجام بەهێزی هەموولایەنەکان بەرامبەر بە ڕژێمی سەردەست و دوور کەوتنەوە لە خەباتە بنچینەییەکە بەرەیەکی ئیجباریان لە نێو خۆدا پێکهێنا، دوای شەڕی کوەیت و عەراق ئەمبەرەیە وەکو زمانحاڵی دەسەڵاتی کوردی خۆیناساند.

ئەم بەرەیە تەنها لە یەک ئەزموندا سەرکەوتوبوون ئەویش(شەڕی یەکتر)بوو، نەهاتن وەک بەرەیەکی شۆڕشگیر باری تێکشکاوی کۆمەڵگەی کوردی ڕاست بکەنەوە ئەوە بوو لەسەر هەمان فەرهەنگی شاخ دوای ئەوەی یەکتریان پێهەزم نەکرا کەوتنەوە وەزەی یەکتر و لەم

جەولەیەدا تەواوی خەڵکیان کرد بەگژ یەکەدا کرد ، ئاسەواریئەم دژایەتیە تا ئەم ساتەش لە ئامادەیەکی چالاکدایە.
وەکو لە پەرەگرافەکانی پێشترئاماژەم پێکرد هێزێکی وەکو پارتی تەریقەت ئاسا گرەو لەسەر مانەوە و دەنگەکانی خۆی دەکات، ئەوەش بە حوکمی خوێندنەوەیان بەدواکەوتوویی کۆمەڵگاکە سیاسەتی حزبیان بەرهەمدارە و دەروێشەکانی ئەم تەریقەتە بە هەموو فەزایەک ڕازین و گوێ لە دەستیان دەرناچێت و بەردەوامن.

هەرچی پەیوەندی بە یەکێتی یەوە هەیە وەکو هێزێکی نوێی بەرەیی، ئەم فرەییە وەکو تەزێکی نوێ لە سیاسەتی حزبی کوردییدا، دەکرا بەرەو پێش ببرێت، بەڵام بەهەیهەزمنەکردنی ئەم ڕەوتە لە خەبات و تێنەگەیشتن لە فەلسەفەی بەرەیی ، توشی چەندین جیابوونەوە و گوێ نەگرتن لە یەکتریانی کرد، دەروازە بەم ئاراستەیەدا نادیدەگرتن و کەوتنە ژێر بەرپرسیارێتییەکەوە نەفەسێکی درێژی دەویست خۆی بە بگرێت، وێک دەیبینن توانای ئەم فرەییە کورتی هێنا ، لە نوێترین دوورکەوتنەوەدا بزتنەوەی گۆڕان(کاک نەوشیروان) بوو ماڵی خۆی جیاکردەوە ، لە پێناوی هەرچی گەیشتن بەو ئامانجەی مەبەستی بوو سەرکەوێت.

ئەم خەسڵەتە لە یەکێتیدا بە ئێستاشەوە بەردەوامی هەیە ، فەرمی فرە میمبەری بە شێوەیەک بچوک و قێزەوونکراوە ، دەخی دەستەگەری باڵی کێشاوە بەسەر ئەم هێزەدا،ئەم دەستە دەستانە هەریەکە خۆی بە خانەخوێ و بەرامبەر بە مورتەزیقە ئەژمار دەکات، کار گەیشتۆتە ئاستێک پێشمەرگەیەکی دێرینی ئەم هێزە کە هەموو تەمەنیخەباتی لەم هێزەدا بەسەر بردووە ئومێدی چاک بوونی بەم حزبە نەماوە، بە هێزێکی سیاسی کارەساتە کەسە دەسەزەکانی نەفەسی ڕەشبینی هەڵمژن، بە دیوێکی ترداهێزێک فەرهەنگی دیموکراتی بە شاێگەی خۆی وێنا بکات و بەزمان دونیایەکی جوان پیشان بدات و بە کردەوەش شوێن پێی هێزە تەریقەت ئاساکە بێت، مایەی پرسیار وگومانە ، ئێستا کاتی ئەوەیە یەکێتی خۆی بناسێنێت وەکو چێن پارتی یەکلا بێتەوە، دەبێت بەلای کۆمەڵە کادیر ولایەنگرانی لەم هەڵوەستەی بگەن، هەرچەندە ئەم فەرمە پەیوەستی بە ڕامانی سیاسیە ئەوەش لە چوارچەوەی گەنگرەیەکدا بەرجەستە دەبێت، هەر بۆیە هەرچی زووە دەست و برد لەم هەوڵە بکرێت جەماوەرەکەی پێش چاویان ڕوونبێتەوە بە فیعلی هێزێکی سیاسی بە خەوشە و داکێکیکاری سەرسەختی خەڵک و پشتیوانیانە ،یان ئەو هێزە تەریقەت گەراییەیە لەسەر هەمان میتەدی هێزە تەتالیرستەکانەگرە و لەسەر نوخبەیەکی دەست ڕەیشتوو دەکەن، چاوەڕانی ڕێژێک دەکەن کە

پێیان بڵێن بڕۆن !! نموونەی سەدام و قەزافی ئەوانی تر، ئەمە جیاوازی نێوان یەکێتی و پارتییە ، دەشێ لە سبەی ڕۆژدا جوانتر خۆی نمایش بکات.

لە کۆتاییدا بە پشت بەستن بەو کۆمەڵە دەنگە جوانەی ناو یەکێتی و جەماوەرە ماندووەکەی نوسەر گەشبینە بە ئاراستە ڕاستەکەی ، هەرچەندە کەشی ئاڵۆزی ناوچەکەدژوارە ترسی کەوتنیشی هەیە بەڵام ئەنجام دەست گرتن بە داکۆکی لە خواستەکانی خەڵک کلیلی دەروازەی ئایندەیەکی گەش و مێژوویەکی ڕوو سورە بۆ هەر کایەکیسیاسی.

بڕوخێ.. و .. هەنگاوەکانی دواتر! … چالاک ئاغجەلەری

بڕوخێ بەڕووی کەسێکی فاشل یان دەسەڵا تێکی کرمن و خۆسەپێن جوانترین دەسەتەواژەیە کاتێک لەلایەن شەقامەوە ئاراستە دەکرێت ، لە کاتێکدا ئەم فۆرمە هەڵگریدروستکرنەوەی سبەی ڕۆژی ئومێد و داخوازیە ڕەواکانی شەقامە هاوکات ستۆپێکە بەڕووی ئەوانەی هەڵگری هەمان فۆرمی بڕوخێی شەقام بوون بەڵام ویستەشەخسیەکان و حەز و ئارەزووی کورسی بە ئاراستەیەکی تری گەیاندن. خەڵکی هەرێمی کوردستان لە دوو وێستگەی جیاوازدا ، سەردەمانێک دەسەڵا تێکی داپڵۆسێنەریوەکو سەدام و دارو دەستەکەی هەژموونی باڵادەستی خۆیان ڕۆژ بە ڕۆژ فراوانتر دەکرد ، هەرچیەکیان پێبکرایە دەیانکرد بەرامبەر ڕوخانی شکۆی تاک بە تاکی ئەمنیشتیمانە، ئەو بوو بڵێسەی گڕی دەنگی شەقام لە ڕانیە و قەڵادزێیەوە بوە سەرمەشقی دەستەواژەی بڕوخێیەک ، دار وبەردی بەعسی کردە دۆزەخ وەک نموونەیەک هیچ دەسەڵا تێک نەوێرێت دەست بۆ شکۆ و مۆرڵی گەل بەرێت هەروەها مێژوویەکی پڕ لە شکۆ یە لە ڕاپەڕینی خەڵک بە گژ نادادی و جەور و ستەمدا، بە تێپەڕاندنی ئەوقۆناغە لە دوای ڕاپەڕین خەڵکی کوردستان تێکەڵ بە خەونە ڕەنگاو ڕەنگەکان بوون کار گەیشتە ئەو ئاستەی بە گەورەییەوە پشتیان دانەواند بۆ هێزەکانی شاخ و کردیانبە دەمڕاست و دەڵەمەتدار ، ئەوە بوو هێزە سیاسیەکان بوون بە میراتگری ئەو دەنگانەو جەماوەر متمانەی تەواوی پێیان بەخشی

لە پێناوی بیناکردنەوەی دەسەڵاتێکی تەندروست و خزمەتکار.

بەڵێ قۆناغی نوێ بەسەردەمی دەسەڵاتی کوردی ئاوەزان بوو ، خەڵک بەوای وابوو سەرەتای دەستپێکی ژیانێکی نوێ ژیانێک شایستەی ئەو هەموو ئێش و ئازارە بێت کە ئەو ڕۆژانە پێوەی دەتلانەوە، وەک بینرا دوای ٢٦ ساڵ لە چاوەڕوانی شەقام سەرباری تەواوی نەهامەتیەکان ، نادادیەکان، دروست بوونی نوخبەکەی بەدەسەڵاتبەجیاوازیەک کە پێوانەناکرێت لەگەڵ کەسانی ئاسایدا، هیسترا و پاوانخوازی ئەم دەستەیە گەیشتنە ئاستی دیکتاتۆرە بەناوبانگاکان ، سەرکردە و حزب هەرکاتێک پێگەیانلەسەروو یاساوە بێت بەشک دەخی فیرعەون ئاسا لە خۆ دەگرێت ، تەواوی بە هاکان لە خەڵک دادەماڵێت و بە خۆوەی دەپێچێت، ئێستا ئەو ساتەیە خەڵک چیتر ناتوانێتبەدەنگ بێت ، سوکایەتی نەما گەل تاقی نەکاتەوە، کار گەیشتە ئەو ئاستەی دەستیان بە قوتی تاکەکانی ئەم نیشتیمانەش برد لە کاتێکدا ڕژێمی پێشتر ئەم هەنگاوەی نەنا،لێرەدا شەقام بە ئەرکی ئەخلاقی خۆی هەڵدەستێت، مەبەستێتی زوخای ئەم چەند ساڵە بە تەنها ووشەیەک پێناسە بکات .. هاواری بەوخۆی بە گوێی دەسەڵاتی کوردیدابدات، ئەمە ئەو چرکەساتەیە درەی پاراستنی مەرامەی کوردبوون و کوردایەتی تووە دەدرێت، درەی باوەش کردن بە بەها دینیەکاندا دەگەڕێنرێتەوە بە تاک و لەچنگی حزبیسیاسی دەسەنرێتەوە ، داکەکیە لە بەها ئینسانیەکان، لە ژیانێکی باشتر و داهاتویەکی ڕوون .

هاوکات تەوژمی بەوخەی دەسەڵات دەبێت چوارچێوەیەکی هاوچەرخ ئاراستە بکات ، دامو دەزگاکان وەک بەشێک لەماڵەکانی خۆیان پێناسە بکەن وەک بیبیلەی چاوپارێزگاری لێبکەن چونکە دەسەڵاتی خەسپێن بەردەوام لە هەوڵی ناشیرین کردنی ئەوەدان ، ناکرێت دەزگای ئاسایش و پێشمەرگە بکەن بە بەرەی دەسەڵات ، دەستی سەزوخەشەویستیان بە درێژ بکەن دواوی هاوکاریان لێبکەن، پێویستە کار بە جوڵاندنی زەنی زەرد بکرێت وەک هەموو دەزانین سەری مارەکە ئەو ناوەندەیە، ئەگەر تەماشایمێژووی گەڵانکاری و بەدەرنانی دەسەڵاتی ستەمکار بکەین پایتەخت چەقی یەکلاکردنەوەی کێشەکانە، بۆیە هەرچی زووە ئەم خەباتە ڕەوایە سنوری دەگەیەنێت ببەزێنێت ،چونکە لە چەند ساڵی ڕابردوودا ئەم جۆرە ناڕەزایەتیانە تاقیکراوەتەوە بە شکت کۆتایی هاتووە، بگرە پارتی و دەسەڵاتەکەی گەزو بەزی پێگرتووە.ئەمە لە کاتێکداچەقبەستنی لە چواچێوەی دەسەڵاتی یەکەتی و زەنی سەوزدا فەرمی بەوخە و داخوازیەکانی شەقام

بە دوو ئاراستەی خۆی دەناسێنێت ، یەکەمیان .. تەواوکردنی پلانەکانی١٦ی ئۆکتۆبەرە ، پارتی بە پیلان کار لە سەر تووڕەیی شەقام دەکات بۆ هەرچی زیاتری نانەوەی ئاشوب لەو سنورە ، دووهەم … هەوڵدان بۆ دروست بوونی دوو ئیدارەییکە خەونی پارتیە ، لە هەردوو ئەگەرەکەدا یەکێتی دەبێت قسەی هەبێت و ڕاستگۆیانە بکەوێتە گفتوگۆ لەگەڵ خەڵکەکەدا، هاوکات وەڵامی هەڕەشە و چاوسوکردنەوەیەکەدادیی یەکێتی نادات لەگەڵ ئەوشدا هەڵەکە بۆ ئاشتکردنەوەی خەڵک ، شەقامیش دەبێت زۆر بە ووریاییەوە هەڵسوکەوت بکەن بە بەرنامە داخوازیەکانیان بەدەست بهێنن ،لە ئەگەری بەدەنگەوە هاتنی دەسەڵاتی زۆنی سەوز و نیلی سەقفێک بۆ داواکارییەکان دابنرێت لەسەرو هەموویانەوە پێکهێنانی حکومەتێکی ئینتیقالی بۆ نوێنەرایەتی دەنگیشەقام، ئەم جۆرە هەنگاوە لە ڕۆژانی داهاتودا باشترین بژاردەیە کە خەڵکی بەگرێتە بەر، هەڵبژاردنەکان لە کاتی خۆیدا بکرێت ، لە ئێستادا پێویستە داوا لە دەوڵەتی ناوەند(عێراق) بکرێت ئەرکی پاراستنی شەقام لە ئەستۆ بگرێت لە حاڵەتی ملهوڕی دەسەڵاتی هەرێمدا لە ئازاردانی خەڵک، تەواوی ئەم کارانەش پێویستی بە بەرنامەڕێژییە ولە هەر یەکەیەکی ئیدارییدا دەبێت دەست و برد لە دروستکردن لیژنەی سەرپەرشتی شەقام بکرێت، بە پێچەوانەوە هەوڵەکان ئاکام گیر نابێت.

بەوخۆ.. و .. هەنگاوەکانی دواتر! … چالاک ئاغجەلەری

بەوخۆ بەڕووی کەسێکی فاشل یان دەسەڵاتێکی کرمن و خەسەپەن جوانترین دەستەواژەیە کاتێک لەلایەن شەقامەوە ئاراستە دەکرێت ، لە کاتێکدا ئەم فۆرمە هەڵگری دروستکرنەوەی سبەی ڕۆژی ئومێد و داخوازیە ڕەواکانی شەقامەهاوکات ستەپێکە بەڕووی ئەوانەی هەڵگری هەمان فۆرمی بەوخۆی شەقام بوون بەڵام ویستە شەخسیەکان و حەز وئارەزووی کورسی بۆ ئاراستەیەکی تری گەیاندن. خەڵکی هەرێمی کوردستان لە دوو وێستگەی جیاوازدا ،سەردەمانێک دەسەڵاتێکی داپڵۆسێنەری وەکو سەدام و دارو دەستەکەی هەژموونی باڵادەستی

خۆیان ڕۆژ بە ڕۆژ فراوانتر دەکرد ، هەرچ□کیان پێبکرایە دەیانکرد بەرامبەر ڕوخانی شکۆی تاک بە تاکی ئەم نیشتیمانە، ئەو بووبڵێسەی گڕی دەنگی شەقام لە ڕانیە و قەڵادزێیەوە بوە سەرمەشقی دەستەواژەی بڕوخێیەک ، دار وبەردی بەعسیکردە دۆزەخ وەک نموونەیەک هیچ دەسەڵاتێک نەوێرێت دەست بۆ شکۆ و مۆرڵی گەل بەرێت هەروەها مێژوویەکیپڕ لە شکۆ یە لە ڕاپەڕینی خەڵک بە گژ نادادی و جەور و ستەمدا، بە تێپەڕاندنی ئەو قۆناغە لە دوای ڕاپەڕینخەڵکی کوردستان تێکەڵ بە خەونە ڕەنگاو ڕەنگەکان بوون کار گەیشتە ئەو ئاستەی بە گەورەییەوە پشتیان دانەواندبۆ هێزەکانی شاخ و کردیانن بە دەمڕاست و دەڵەمەتدار ، ئەوە بوو هێزە سیاسیەکان بوون بە میراتگری ئەودەنگانەو جەماوەر متمانەی تەواوی پێیان بەخشی لە پێناوی بیناکردنەوەی دەسەڵاتێکی تەندروست و خزمەتکار.

بەڵێ قۆناغی نوێ بەسەردەمی دەسەڵاتی کوردی ئاوێزان بوو ، خەڵک بڕوای وابوو سەرەتای دەستپێکی ژیانێکینوێ ژیانێک شایستەی ئەو هەموو ئێش و ئازارە بێت کە ئەو ڕۆژانە پێوەی دەتلانەوە، وەک بینرا دوای ٢٦ ساڵلە چاوەڕانی شەقام سەرباری تەواوی نەهامەتیەکان ، نادادیەکان، دروست بوونی نوخبەکەی بەدەسەڵاتبەجیاوازیەک کە پێوانەناکرێت لەگەڵ کەسانی ئاساییدا، هیسترا و پاوانخوازی ئەم دەستەیە گەیشتنە ئاستیدیکتاتۆرە بەناوبانگاکان ، سەرکردە و حزب هەرکاتێک پێگەیان لەسەروو یاساوە بێت بێشک دۆخی فیرعەون ئاسالە خۆ دەگرێت ، تەواوی بە هاکان لە خەڵک دادەماڵێت و بە خۆوەی دەپێچێت، ئێستا ئەو ساتەیە خەڵک چیترناتونێت بێدەنگ بێت ، سوکایەتی نەما گەل تاقی نەکاتەوە، کار گەیشتە ئەو ئاستەی دەستیان بۆ قوتی تاکەکانی ئەمنیشتیمانەش برد لە کاتێکدا ڕژێمی پێشتر ئەم هەنگاوەی نەنا، لێرەدا شەقام بە ئەرکی ئەخلاقی خۆی هەڵدەستێت،مەبەستێتی زوخای ئەم چەند ساڵە بە تەنها ووشەیەک پێناسە بکات .. هاواری بڕوخێی بە گوێی دەسەڵاتی کوردییدابدات، ئەمە ئەو چرکەساتەیە درۆی پاراستنی مۆراڵی کوردبوون و کوردایەتی تووڕ دەدرێت، درۆی باوەش کردن بەبەها دینیەکاندا دەگەڕێنرێتەوە بۆ تاک و لەچنگی حزبی سیاسی دەسێنرێتەوە ، داکۆکیە لە بەها ئینسانیەکان، لەژیانێکی باشتر و داهاتویەکی ڕوون .

هاوکات تەوژمی بڕوخێی دەسەڵات دەبێت چوارچێوەیەکی هاوچەرخ ئاراستە بکات ، دامو دەزگاکان وەک بەشێکلەماڵەکانی خۆیان پێناسە بکەن وەک بیبیلەی چاو پارێزگاری لێبکەن چونکە دەسەڵاتی خۆسەپێن بەردەوام لە هەوڵیناشیرین کردنی ئێوەدان ، ناکرێت دەزگای

ئاسایش و پێشمەرگە بکەن بەبەری دەسەڵات ، دەستی سەزوخۆشەویستیان بە درێژ بکەن داوای هاوکاریان لێبکەن، پێویستە کار بە جوڵاندنی زەنی زەرد بکرێت وەک هەموودەزانین سەری مارەکە ئەو ناوەندەیە، ئەگەر تەماشای مێژووی گۆڕانکاری و بەدەرنانی دەسەڵاتی ستەمکار بکەینپایتەخت چەقی یەکلاکردنەوەی کێشەکانە، بۆیە هەرچی زووە ئەم خەباتە ڕەوایە سنوری دەگەڕێ ببەزێنێت ، چونکە لە چەند سالەی ڕابردوودا ئەم جۆرە ناڕەزایەتیانە تاقیکراوەتەوە بە شکت کۆتایی هاتووە، بگرە پارتی و دەسەڵاتەکەیگەزو بەزی پێگرتووە.ئەمە لە کاتێکدا چەقبەستنی لە چواچێوەی دەسەڵاتی یەکێتی و زۆنی سەوزدا فۆرمی بەوخە وداخوازیەکانی شەقام بە دوو ئاراستە خۆی دەناسێنێت ، یەکەمیان ..

تەواوکردنی پلانەکانی ١٦ی ئەکتۆبەرە ، پارتیبە پیلان کار لە سەر تووڕەیی شەقام دەکات بە هەرچی زیاتری نانەوەی ئاشوب لەو سنورە ، دووهەم … هەوەدان بەدروست بوونی دوو ئیدارەیی کە خەونی پارتیە ، لە هەردوو ئەگەرەکەدا یەکێتی دەبێت قسەی هەبێت و ڕاستگۆیانە بکەوێتە گفتوگۆ لەگەڵ خەڵکەکەدا، هاوکات وەڵامی هەڕەشە و چاوسوکردنەوەیەک دادیی یەکێتی نادات لەگەڵ ئەوشدا هەلەکە بە ئاشتکردنەوەی خەڵک ، شەقامیش دەبێت زۆر بە ووریاییەوە هەڵسوکەوت بکەن بە بەرنامەداخوازیەکانیان بەدەست بهێنن ، لە ئەگەری بەدەنگەوە هاتنی دەسەڵاتی زۆنی سەوز و نیلی سەقفێک بۆ داواکاریەکاندابنرێت لەسەرو هەموویانەوە پێکهێنانی حکومەتێکی ئینتیقالی بە نوێنەرایەتی دەنگی شەقام، ئەم جۆرە هەنگاوە لەڕۆژانی داهاتودا باشترین بژاردەیە کە خەڵکی بگرێتە بەر، هەڵبژاردنەکان لە کاتی خۆیدا بکرێت ، لە ئێستادا پێویستە داوا لە دەوڵەتی ناوەند (عێراق) بکرێت ئەرکی پاراستنی شەقام لە ئەستۆ بگرێت لە حاڵەتی ملهوڕیدەسەڵاتی هەرێمدا لە ئازاردانی خەڵک، تەواوی ئەم کارانەش پێویستی بە بەرنامەڕێژییە و لە هەر یەکەیەکیئیدارییدا دەبێت دەست و برد لە دروستکردنی لیژنەی سەرپەرشتی شەقام بکرێت، بە پێچەوانەوە هەوڵەکان ئاکام گیرنابێت.

کوردایەتی ئـایندەی لە عێراقدا .... چالاک ئـاغجەلەری

وەک چۆن ژیان کۆکراوەی ساتەکانە ،ئەوەی دەبێتە ئەکتەر و دەق داڕێژەری ئەو ساتە یەک لە دوای یەکانە بە تەنها مرۆڤەکانە نەخشە ڕێگای بۆ دەکێشن و دەکرێتە داینەمۆی بەردەوامی ژیان ، هەر ساتێکی مێژوویش دەبێتە بەشێک لە ژمارەیەکی گەورەتر لەوانی پێش خۆی، هەروەها بە خۆشی بەهەمان مەنتیقەوە ئەو ژمارانەی بەدوایدا دێن لە پەیوەند بە بەردەوامی ژیان هەمان فۆرم دەگرن، کەواتە ئەم حەتمیەتە قابیلی گۆڕان نیە و هەڵە وەرناگرێت ، وەک ئەرکێکی داسەپاوی سروشتی دەبێت بە دونیابینییەکی کراوەوە لە هەنگاوەکانی سبەی بڕوانین مەزنی ئەمڕۆمان لە نەبێتە دەگما چونکە بەم گەوجاندە جیا لەوەی بەر بە شەپۆلە بەردەوامەکانی ژیان ناگرین هاوکات ئەمەکی بچوک کەشکۆڵی ساتەکەمان بەتاڵ بەتاڵ دەبێت لە عیبرەت بۆ دوای خۆمان.

لە بەرکەوتەی ژیانی سیاسی میللەتانەوە بەلای کەمەوە سەرو ١٦٠ نەتەوە بە ناسنامەی جیاوازە ئیلهامی فیکری هیگڵە لە دروست بوونی دەوڵەتی نەتەوەدا بە کەی ئەو ئیفرازاتانەی بەدوای خۆیدا هێنای ئاسمانی جوگرافی سیاسیانی بە ڕێشنکردوە و بوون بە بەشێک لە کۆمەڵگای گەلانی خاوەن ئاڵا ئێمە لا کاتێکدا ۱۹٦ وولات خاوەن کورسین لە نەتەوە یەکگرتوەکان هەرچەندە لەم رێکخراوە ۱۹۳یان ئەندامی هەمیشەین و مافی دەنگدانیان هەیە ، هەروەها ۳ وولاتی وەکو(کۆسۆڤۆ ، فەلەستین و ڤاتیکان) لە دەرەوەی ئەو مافەن و تا ئێستا بەشێک نین لەو گروپە.

لێرەدا ئەوەی جێی مەبەست و وەستانە لەسەری میللەتێکی وەکو ئێمەی کورد ئەو هۆکارگەلی ئاستەنگانە چی بوون کە نەمانتوانی لە دوای ئەو هەموو کێشمەکێشە سیاسیەی سەدەی بیست ئەم خواستە میللیە فەراهەم بکەین ، هەرچەندە هەلەکان بە گەیشتن بەو مافە ئامادەیان تێدابوو بەڵام نەکرا!! ، دیارە بە دورخستنەوەی پەڕە لە دیرێکی سیاسیمان هەندەی نەیارەکان بە هۆکار دەزانین، ئامادەنەبوونی پێگەی سیاسی کوردی لەچوارچێوەی غیابی ناوەندی فیکرلە ئاراستەکردنەکی تەندروست بە ئەم پرسە کەمتر پەنجەی تاوانی ئاراستەکراوە، ئەمەش بەهۆی هەژموونی تێنەپەڕاندنی شکۆی باوکایەتی بەسەر نەوەکان و خێڵ بەسەر گروپ و تاکەکان ، هەروەها هەزمکردنی

پرسەکە لە چوارچێوەی سەز و دوور لە تەفکرینی وورد لە گرتنەبەری هەنگاوەکانی هەوەدان و خەبات، خاڵیی لە ستراتیژیەکی تۆکمە و نەبوونی بوەری بە داڕشتنەوەی کاری سیاسی بە گونجان لەگەڵ سەردەمدا ئەو ئەنجامەی داوە بەدەستەوە کە ئەمڕۆ دەبینرێت.
.
هێز و پارتە سیاسییەکان بە گشتی و `قەومییەکان بەتایبەتی لە کوردستانی عێراقدا بەلای کەمەوە لە شەستەکان بەدواوە روئیای سیاسی خوێندنەوەکانیان لەو ئاستەدا کورتی هێنا ، ئەویش بە هۆکاری نەبوونی سەرکردەی بە فکر بە دەرچون لەو خەباتە تەقلیدیە(شۆڕشی چەکداری خاوەن ستراتیژی داخراو و تەعمیمی خەباتی گەلان و چواندنیان بە پرسی میللەتی کورد)ی ئەو ڕۆژگارە ، ئەم جۆرە لە خەبات و تێکۆشان وەک بەشێک لە دەرهاویشتەکانی دوو جەنگی جیهانی یەکەم و دووهەم دەبینم، چونکە بە خۆی ناوچەی ڕۆژهەڵاتی ناوین هەڵەی گەرمی ململانێی جیهانییەکان بوون. بەردەوامی ئەم خەباتە لە حەفتاکان و هەشتاکان بەهەمان باکگراوندی تێکۆشانی شەستەکانەوە درێژەی کێشا لەگەڵ هەندێ گۆڕانکاری ڕووکەشی کە تەنها بە تەزاڵەکی تەنک فیکر و فەلسەفەی شەستەکانی داپۆشی بوو بەڵام لە بنەڕەتدا وەک درێژکراوەی هەمان میتۆد هەر بۆیە نەیتوانی ئەو قۆناغە بەجێبهێڵێت و دیدگایەکی تر لە دونیابینی بە دەستکەوتنی مافی گەل بجوڵێنێت. کارەسات و نەهامەتییەکانی ئەو ساتە مێژوویە بەجیا لە دڕندەی دەوڵەتی ناوەند کە بە نەخۆشی فاشیست بوونەوە گلابوو بە وێنەی نازییەکانی ئەڵمانی و کەمالیستەکانی تورکیا ، ئەوەی کەسەرە هێزی کوردی وەکو پەرچەکردار شوێن پێی دوژمن کەوت ئاراستەیەکی لەوی باشتر نەگرت نە ئەوکات و نە ئێستاش چونکە دیدگایەک لە بنەچەدا سەرچاوەکەی هاوخوێنی نەتەوە ئاراستەی بکات ڕق و سڕینەوەی بەرامبەر بەرجەستە دەکات (ئەمە تۆمەت بەخشینەوە نیە، مێژووی ناشیونالیزمی نەتەوەیی لەمە زیاتری لە بەرهەم نایەت لەکاتێکدا کورد بە خۆی نموونەیەکە لە تاوان کە دەرهەقی کراوە) ، بۆیە ئەم هاوکێشەیە لە نێوان ئەم دوو بەردە ئاشەدا میللەتی کردە ئەو خوانە بە تەر بوونی ئارەزووە سیاسیە بە هزرەکانیان چونکە براوەی ئەم فۆرمە بەتەنها کەمێنەکی بچوکن لە دەمراستی سیاسی دیکتاتۆرخواز و بەخشینەوەی ترس لە ئاماجی پێکراوی ئەو نوخبە پۆپۆلیستیە.

بە ئەوەی دوور نەکەوینەوە لە دوای ڕاپەڕینی ١٩٩١ەوە دروست بوونی جۆرێک لە ئیدارەدانی سەربەخۆ ، دواتر کۆتایی هاتن بە دەسەڵاتی سەدام ، هەڵسوکەوتی هێزەکانی دەسەڵاتدار (پارتی و یەکێتی) چی دەسکەوت و فەرهەنگی سیاسی و ئیدارو ئابوریان جێکەوتەکرد تاوەکو

خەڵک دەست خۆشی لە ماندوبوونەکەیان بکات!!، لەمڕۆ بەدوا دەبێت دووجار هەڵوێست□ بکەین یەکەم لە دەسەڵاتی ناوەند و دووهەم لە دەسەڵاتی هەرێم ، دیارە گومانی تێدا نیە هەردوو بەرە خاوەن یەک میتۆدی سیاسین ئەوەی مەبەست نەبێت لایان خۆشگوزەرانی خەڵکە، ئەم خواستە پەیوەندی بەو هاوکێشەیەوە هەیە لە بوون و فەراه□م□ی ژینگەیەکی ئارام و ڕەفاهدا هوشیاری تاک گەشە دەکات ، لەگەیشتن بەم ئاستە ئاسایشی ئەم نوخبە سیاسیە دەکەوێتە مەترسیەوە و پێگەیان لەق دەکات، باشتیرین ب□ژاردە بۆ ئەوان تەسلیم بوونی ئیرادەی خەڵکە بە حزب وەکو ئەوەی کە ئێستا بۆتە واقیعی ڕۆژ.

بۆ گەڕان بەدوای چارەسەردا دەبێت میتۆدی سیاسی تەواوی هێز سیاسیەکان لە عێراقدا بە تایبەتی ئەو هێزانەی فیکری قەومی و مەزهەبی ئاراستەدەکەن بکرێنە ژێر پرسیاری جدییەوە بە فۆرمێکی تر لە سیاسەت وەڵام بدرێنەوە بۆ هەرچی گەیشتن بە ئارامی هاونیشتمانیان لە ووڵاتدا ، چونکە لە مێژووی دروست بوونی عێراقەوە بە شێواندنی ناسنامەی هاونیشتمانیانەوە کەوتە سەرخەت، ئەمەش بەهۆی بەزۆر لکاندنی چەندین نەتەوە و ئاین و مەزهەب لە قەوارەیەکی دەوڵەتیدا فۆرمیان بۆ کێشا جیاواز لەهەر خواستێکی ئارەزوومەندانە. بەڵێ ناسیونالیزمی قەومی وەک میتۆدی سیاسی و بۆ تەبەنیکردنی ناسنامەی حزب خۆیناساند بە خەڵک ، دیارە بۆ خۆی ئەم ئاراستەیە لە سیاسەت ڕێگە و دەرفەتەکان باشتر دەڕەخسێنێت بۆ دژایەتیکردنی بەرامبەر ، ڕق و نەخوێندنەوەی دەرەوەی خۆی بەردەوام چالاکە و کاری پێدەکرێت، ئەم فەرهەنگە لە ک□شتی بەردەوامدایە بۆ دەستەمۆ کردنی ئەوانی دی بە جۆرێک هەیمەنەو باڵادەستی خۆی خاڵی کۆتایە بۆ یەکلاکردنەوەی کێشەکان ، هەربۆیە عێراقی نوێی بیستەکانی سەدەی ڕابردوو ئەم جۆرە ناسیونالیزمەی لە ناو کۆی پێکهاتەکانی ووڵات بووە فەرهەنگی سیاسیان ، مان□□رانی ئەو خەڵکەش زادەی ئەو دیدگا بێ بڕشتەیە کە دەکرێت بەجێبهێڵدرێت.

لە جێگەی ئەم ڕەوتە سیاسیە مەرگ هێنە ئیدی کاتی ئەوەیە پێش خۆمان ببینین ، لێرەدا دوو ڕێگە لەبەردەم ئەم خەڵکانەدایە یان بەردەوامیدان بەم روئیا سیاسیە خوێناوەیەی کە هەیە لە کاتێکدا مێژووی عێراق پێمان دەڵێت خاوەنی هەموو شتێکین بێجگە لە ئاشتی و یەکتر قوبڵ کردن، لەبەرامبەر ئەم ڕەوتەدا دەکرێت ناسیۆنالیزمی (میللی یان لیبرالی)،(س□قیک ناشیونالیزم)جێگەی بگرێێتەوە ، کۆنسێپتی ئەم جۆرە بژاردە سیاسیە لە سەربنەمای هاونیشتیمانی بوون و سیستەمێکی دیموکرات پێگەی خۆی مەحکەم دەکات، ئەم بەدیلە

هەوێنک دەبێت بۆ ئـەو شیرەی خەڵکی عێراق ب□ تەواوی پێکهاتەکا نیەوە مەبەستیانـە ببـێت بەماست(مەبەستم خەڵکی سفیلە).هەزمکردنی ئـەم فۆرمە وەک بنتێک بۆ سەرلەنۆی ئـاشتەواییەکی کۆمەڵا یەتی ، وەلائـ بۆ نیشتمـان و پەیوەنـدیە سیاسـی و کۆمەڵا یەتیەکـان جیـاواز لە تێڕوانینی بە دوژمنناسی بەرامبەر و دروستکردنی ش□ بەحی ڕەقیب . ئـەرکی خوێندەوارەکا نە بە هاوکاری شەقام فشار ی مەدەنی بک□ نە سەر کا یەیە سیاسیەکان ئـەم فەرھەنگە سەربخەن، ڕاستـە ئـەرکێکە پێویستی بە ماندوبوون و لەخۆ بووردەییە بەڵام گرنگ گەیشتنە بە ئـامانج کەخۆی لە بەختەوەری خەڵکدا دەبینێتەوە .

ئـاکامی ئـەم پرسە دەبێت سنوری فیکری سائـید ببەزێنێت موخاتبەی سەرچەم پێکهاتەکانی عێراقی پێبکرێت ، دەست پێکی ئـەم فۆرمە نوێیە لە سیاسـەت لەسـەر دەسـتی ڕۆشنفیکـران دەکەوێتە جـوڵە ، نـا بێت چاوەڕوانی هێزە قەومی و مەزهەبیەکان بکرێت چونکە ناسێونالیزمی قەومـی بۆ خۆی هەنـاوی بـازاری سیاسـەتیا نە بە تێپەڕبـوونی ئـەم فەلسەفەیە و بازدان بەسەریدا ئـەوانیش کارکەنار دەکەون، ، ئـیدی کوردا یەتی بۆ پاراستنی تاکی کورد سەرڕێدەکەوێت بە هاوبەشی لەگەڵ کۆی پێکهاتەکان لە ئـەرک و مافەکانی ووڵا تدا هاوبەش دەبن و لەسەر هەموویا نەوە خۆشەویستی جێگە بە قین لەق دەکات.

گەمەی دوای ڕیفرانـــدۆم . . . چالاک ئـاغجەلەری

دواجـار ئـەم گەمەیە یەکەم ئـامانجی سیاسـی خۆی پێکـا ، پـارتی دیمـوکراتی کوردسـتان لە یەکەم هەنگـاوی یـاریەکەدا پـوشێکی ڕاستەوانەی بە ئـاراستەی نفوز و قەڵەم ڕەوی هەرێمی کوردستان دا هاودەم هەلێک بوو بۆ ڕەوینە و بیرچوونەوەی مێژوویەکی ناشیرین کە پڕ بە باڵای ئـەم هێزە بوو بەلای کەمەوە بۆ ماوەیەک هێمنی و دوور لە توانج و ڕەخنەی پێد□ بڕێت، هەورەها بارزانی بە شێوەی دکتۆرێکی نەفسی توانی زۆربەی ڕکا بەرە سیاسیەکانی وەکو نەخۆشێکی سایکۆلۆژی هەڵیانسوڕێنێت بیانکات بە هاوکار و هاوهەڵوێست لە پەیوەند بەو پرۆژەیەی مەبەستێتی کە بۆی مەیسەر بێت، دیارە ئـەم هەوڵانن□

هاوڕاو و پشتیوانی هەرێمیی لە پشتە لەسەروو هەموویانەوە تورکیای بەڕووکەش توند و سعودیەی ئ□□نتی شیعەگەرا.

بێ خاوەنی هەڵگری عەقڵێکی ژیرانە ، هەڵوێست وەرگرتن بەرامبەر بەم پرسە و تراسانی خەڵکانی بەرهەڵست بەرامبەر بە پرۆژەکەی پارتی هێندەی تر ڕێگەی دەربازبوونی ئاسان کرد ، یەک لە نموونەکان غیابی مام جەلال و کاک نەشیروان وەکو دوو کاریزمای سیاسی پرۆژەکەی خستە سەرپێ، دیارە کەسانی بە ئاگا و ژیر کەوتنە جوڵە بەڵام بە حوکمی باکگراوندی سیاسی و نەبوونی ئەو کاریزمایەی لەم دوو کەسایەتیەدا هەبوو وەکو بڵقی سەر ئاو وون بوون نەیتوانی ئەو شەپۆلە پڕ جۆشە ناسیونالیستیە بوەستێنی کەلەسەر زەریای سۆز و عاتیفە بۆ نەتەوە تەوژمی ئ□□دا.
ئێستا بینیمان هەنگاوە سەرەتاکان چۆن بناغەکەی هەڵکەندو دروست بوونی ئەو هەیکەلە سیاسی و ئیداریە بەکێ دەبڕێت، ئەمە لە کاتێکدا تەواوی ه□□ز□ سیاسیەکان لەوپەڕی جۆشدامانی فیکری و روئیای سیاسیدا بەرامبەر بەم پلانە مەترسیدارە مەحکومن بە ترسنۆکی و دەستبردن بۆ ئەو ئاگرەی پێش هەر کەسێک خۆیان پریشکیان بەردەکەوێ و دەسوتێن ،کۆتایهاتنی زەمەنی سیاسیان وەک دوا وەڵام بە ئەم هەڵەیە ڕادەگەیەنرێت.

لە یەکەم گوتاری کاک مەسعود سەرۆکی پارتی دەرکەوت لە نەرمی نواندن بەرامبەر بە عێراق، هەروەها بەغداش زیاتر مووی ش□ق□نی ڕەق بووە ،چی بە ڕێگەی دەستور چی بە پشتیوانی دەولی ناچێتە ژێر باری ئەم ئەنجامەوە چونکە تا ئەم ساتەش یەک پارچەیی خاکی ووڵات خەتی سورە و بەزاندنی بق□ی□. ئەم گرژیانە تا دێت توندتر دەبێت و دەگاتە بن بەست ، بەدوای ئەمەدا پلان دووی بارزانی دەست پێدەکات لەگەڵ تورکیا و بە هاوکاری سعودیە ڕێکدەکەون جۆرێک لە پشتیوانی دەولیش مسۆگەر دەکەن، ئەمجارە کورد بە سەرەڕمی شەڕێکی نوێ دەسپێرن گرژی و ئاڵۆزی بەرۆکی ناوچەکە دەگرێت ئەنجامەکەشی تورکیا بە هاوکاری بارزانی دێتەوە ناو خاکی ویلایەتی موسڵ وەک هێنانە دی خەونی لە مێژینە دەکرێتە بەشێک لە خۆیان ئەو کات ڕێوشوێنی دروست بوونی قوبرسێکی تر دەێتە سەر ئەرزی واقع.
پەلە پەلی ڕۆژئاوا و ساڵح موسلم لە پشتیوانی ئەم پلانە دەبێتە نەنگیەکی سیاسی بە هەمان ه□ز□کاری یەکێتی، گۆڕان و ئیسلامیەکان یەخسری بۆ سۆز و عاتیفەی ق□میبوون بەرەوڕووی نوشست و پەشیمانیان دەکاتەوە. هەروەها لە چوارچێوەی وێنەکەدا ئامانجی سەرەکی تورکیا بە ڕوونی دیار دەکەوێت ئەوەش بەلێدانی پەکەکە

لەسەر دەستی ژەندرمە و هاوسۆزەکانی ئاکپارتی قەندیلی سەربەرز خوێناوی دەکرێت، قینی چەندین ساڵەی نەژادپەرستان و شۆڤێنیەتی تورک بە پێکی سەرکەوتن کۆتایی دێت ، کوردستانیش بە حیکمەتی ئەم کۆمەڵە دەمڕاستە دەسپێرین بەهەمان قەدری نادیار.
ئەوەش گەلی هاوخوێن و ئازیز لە گەمەی ڕیفراندۆم دا وەکو چۆن سوڕانی سوکانەکەی نەوت بە دەستی مامە وکاکە بە پشتیوانی کاکە نەوەی ڕەحمەتی پشکی شێر بەر تورکیا کەوت ، نەهامەتی و نەگبەتی بە ئەوە بەڵا، دەبینین سبەی ڕۆژ ئەو پەنجەەی کە شینتان کرد بە بەڵێی دەپاکیتان سبەی ڕۆژ دەبێت بیگەزن و بەدەنگی هەڵبژێرن.

پەرلەمانی عێراق نموونەیەک لە □ ڕاستگۆیی ... چالاک ئاغجەلەری

ئەگەر دیموکراسی وەکو فکرو فەلسەفە یان ئایدۆلۆژیەک تەماشا بکرێت بێگومان شوێنێک بۆ قەرارگرتن و بەگەرخستنی ئەو فەرهەنگە سیاسیە پەرلەمانە ، ئەم دەزگایە لە فەزایەکی تەواو سەربەخۆ و دیموکراتدا ناوەندەکە دەنگی زۆرینەی تاکەکانی تێدا کۆکراوەتەوە لە پێناو ئاراستەکردنی بڕیارە چارەنوس سازەکانی کۆمەڵگە بۆ کەی پێشهاتەکان دەبێت بەم فلتەرەدا بڕوات ، بنەچەی ئەم فەرهەنگە ، ئەم عەقڵانیەتە سیکۆلارە لە یونانی کۆنەوە دەستی پێکردوە و ڕێگەیەکی دوور و درێژی گرتەبەر تەواوی فەلسەفە سیاسی و فەرهەنگیەکانی کۆمەڵگە جێگەی لەم ڕووبارە هەڵخست لە ژێر ناوی جیاواز جیاوازدا ، ئاینەکان تا بێدینەکان ، قەومیەکان تا ئومەمیەکان ، کاپتالیزلیستەکان تاوەکو شوعیەکان کەوتنە ژێر هەژموونی وەرگرتنی دەنگی گەل بۆ هەرچی ڕەوایەتی دان بە جوانکردنی بیر و هزری سیاسی و کۆمەڵایەتیان.

مێژووی کۆن و نوێ سەلمێنەری ڕاستیە تەقێنەرەکانی کۆمەڵگاکانی دونیایە تا چی ئەندازەیەک درەغیان لە پاکتاوی یەکتردا نەکردوە لە تەواوی بوارەکاندا ، بۆ هەرچی گەیشتن بە خواستە پاوانخوازیەکانیان لە بەرامبەر دەستەمۆ و تا ئەندازەی سڕینەوەی دژەکانیان لە سەر زەوی ، تێرکردنی ئەم حەزە مرۆق کوژانە گەیشتە

ژیانی دەوڵەتداری قەومی و تائیفی و دینی، هەرچی دەوڵەتانی ڕۆژئاوایە بە پاڵپشتی شۆڕشی عەقڵانییەکان و خوێندنەویەکی بابەتی بە مێژوویان هەروەها بوونی ئیستعابی هەڵومەرجەکان تایبەت بە ئاڵوگۆڕی سیاسی و ئابوری و فەرهەنگییەکان بووە بنەمای بەجێهێشتنی ئەو فۆرمەی جیاواز لە ژینگەی ڕەنگاوڕەنگی خۆی ،فەزای دەورووبەر بە هەمان فۆرمی سیاسی وفەرهەنگی خۆیان بچوێن و ڕەوایەتی ماف بە کۆی تاکەکان ببێتە فەلسەفەی دونیابینی و پێکەوە ژیان ببێتە بەشێکی دانەبڕاوی کاروانەکەیان.

بە گەڕانەوە بۆ پرەنسیپی دەوڵەتداری ڕۆژهەڵات بە گشتی و ناوەڕاستەکەی بەتایبەتی هەلومەرجە کان دەرهەق بە دونیای سیاسەت بە گرتنە دەسەڵات تەواو پێچەوانەی دەوڵەتانی ڕۆژئاوایە، دونیا بینی شۆڕشە جەماوەرییەکان ، سیاسییەکان بوونە بە شێک لە گۆڕینی دەموچاوەکان ئەوەی ما یەوە گەرائاسا ژیانەوەی بەخۆوە دی هەمان هەڵسوکەوت وفەرهەنگی دەسەڵاتی سەرکوتکەر بوو بە شێوە و مکانیزمی جیاواز ، بە نموونە ئیپراتۆریەتی عوسمانی تورکیای ئەتاتورکی دوێنێ و ئاکپارتی ئەمڕۆی لە سەوزبوو ، عێراقی مەلەکی سەدامی دوێنێ و شیعەی ئەمڕۆی لە ڕسکا، ئێرانی سەفەوەی ڕەزا شا و ئا یەتوڵاکانی جێگیرکرد ، میسریشمان بینی دوا خۆپیشاندانە میلۆنییەکە کە جڵەوی گرت و چۆن کارکەنارکەوت، کەواتە تەواوی ئەم نموونانە گێڕانەوەی چیرۆک و سەرگوزشتەی سەر ئاگردان نییە ، ئەمانە بەشێکی زیندوی ئاڵوگۆڕەکانی گۆڕەپانی سیاسی ڕۆژهەڵاتە، ئەم دەسەڵاتە دووبارە بووانە بە هەمان فەرهەنگی زاڵی نەتەوەی سەردەست و دەستەمۆکردنی کەمینەکان درێغییان نەکردوە لە سەرکوت و سڕینەوەی ڕکابەرەکانیان ، هەموو کات و زەمانێک یەک دیدگا بە میکانیزمی جیاواز خۆیان ناساندوە بە بەرامبەر، هەردەم ئەوەندی پێیانکرابێت کاریان لەسەر فەرهەنگ و سایکۆلۆژیەتی کەمینەکان کردوە بە هەرچی زیاتری بچوکردنەوە و تائەندازەی فەنا بوونیان لە بۆتەی فەرهەنگی زاڵدا کە ئەم ئەرکەش دەسەڵات وەک ئەجندایەکی بەماوە کاری لەسەر کردوە.

بە ئاوڕدانەوە بە دونیابینی دەسەڵاتە یەک لە دوای یەکەکانی دەوڵەتی عێراقی دوای ١٩٢٣ بەردەوام ئەم فۆرمەی لە بەگژا چوونەی کەمینەکانی هەڵگرتوە ، بە پشتڕاستی ئەم بۆچوونە سەرهەڵدانی خەباتی گەلانی ژێر دەستە بە تایبەت کوردەکان لە عێراقدا زادەی نا بەرابەری دەسەڵاتە یەک لە دوای یەکەکانە بەرامبەر بە پرسێک کە گوزارشت لە ناسنامەی مرۆڤبوونی خۆی دەکات پێش هەر خواستێکی تر بە

دوای ئەمەدا خەباتەکان لە مەلیک مەحمود دەستی پێکرد درێژەی بە خۆیدا تا ئەم ساتە ، سەرباری هەڵەکانی ئەوانەی بوونە هەڵگری مەشخەڵەی بەرخودانەکان بەڵام بە وەڵام نەهاتن و نادیدە گرتنی پرسی کورد لەلایەن حکومەتەکانەوە ، عەقڵیەتەکە بە نەگۆڕی ماوەتەوە و درێژەی پێدەدەن هەروەها هەر پشتگیریەک لە م ئیستبداتیەی دەسەڵاتەکان لە ژێر هەر بەو بیانویەکدا بێت دەچێتە هەگبەی فەرهەنگی نەتەوەی سەردەستەوە و ئیمکانی مرۆڤ دەستی وپێکەوەیی زۆر لاوازە چونکە دەستپێکی ئاگرەکە دەولەتی ناوەندە دەبێت لە ئاستی کلتوری سیاسی و فەرهەنگیەوە ئەو خەتە بپەڕێنێت لە پەیوەند بە کۆتایی هێنان بە ئەقڵیەتی کەمینە و زۆرینە.

ئەنجام دوای بە هەدەردانی ئەم چەند ساڵەی پێشتر بە کورد لەلایەن هێزە سیاسیەکانی ئەم گەلەوە بەتایبەتی پارتی و یەکێتی ، هاوکات نەخوێندەوەیان بە دەسەڵاتی ناوەند لە چوارچێوەی زانستی سیاسیدا هەروەها کارکردن لەسەر تێکشانی تاکی کورد لە مرۆڤێکی ووڵات پارێزەوە بە حزب پارێز ، هەروەها بەتاڵان بردنی ژێرخانی ووڵات ، پاش ئەم هەموو نەهامەتیەیە ی کە بەسەر خەڵکیانهێنا کونجێک شک نابرێت بە ستایش و ڕێزگرتن لە ڕابردوویان، ئەمڕۆ هاوتوون دەستیان داوەتە شادەماری داخوازی خەڵک ئەویش بەدیهێنانی خەونی گەلە (دروست بوونی کیانی کوردی)، بەڵێ هەستیاری ئەم پرسە هەندە گرنگە ئەوەی ڕێژەک بە ئەنقستیش کورد بووبێت زۆر گرانە پێچەوانەی ئەم خواستە بێت ، هاوکات هەڵەکانی هێزە سیاسیەکوردیەکان بە ئەندازەیەک تاکی کوردی دەدەنگ و بێزار کردوە نایانەوێت بچنە ژێر باری بەلێیەکەوە کە پێیان وایە کەمر شکێن دەبێت ، بە دیوێکی تردا تەماشای هەڵوێستی نەتەوەی سەردەست و دەسەڵاتی ناوەندە دەکەیت بەتامی بەعسیەکان هەڕەشە ی سەرکوتی سەربازی دەکەن وەک دوا خەیاری سیاسیان، ئەم هەژموونە باڵادەستیەی بەغدا و قسە کردن لەسەر پرسێک کە تاکی کوردستانی بڕیاردەرەتی ،بە پێچەوانەی تەواوی بەها مرۆڤایەتیەکان و سوڕانەوە لە چەقبەستووی شۆڤێنیەتی نەتەوەی سەردەستە ،ئەم پرسە دەبێت بە ئاراستەیەکدا بڕوات کە بیرێکی جدی تەندروست بە ماڵئاوابوون لە فەزایە بەگۆڕبخرێت بەڵام بە کیانێک بێت جیاواز بێت لەوانەی دەوروبەر ، هەروەها هاودەنگی بە ئەم پرسە دەبێت گرەنتی دەستەبەری ئازادی تاکەکان بە تەواوی بوارەکانی ژیان مسۆگەر بکات چونکە مێژووی دەسەڵاتی هێزە کوردیەکان ئەنجامێکی ترمان پێدەدەن ، ئاکامی بژاردەی بەڵێ هەنگاوێکی بوێرانەیە ئەگەر هێزە سیاسیەکان نەیخەنە خزمەت ئەجندای حزبیانەوە ، بە پێچەوانەوە

دەنگی نەخێر خزمەت بەو دەنگانە دەکات کەلە ئەمڕۆی پەرلەمانی
عێراقدا پەیامی ڕاستگۆیی خۆیان گەیاند بە کورد .

چالاک ئاغجەلەری

ئاشتەوایی و دیاڵۆگ ... چالاک ئاغجەلەری

وەک چۆن ڕێنماییەکانی ئاین تەنها بۆ ئەوە نیە چۆن دەژیت لە ژیاندا بەڵکو ڕێگەی ئەو دیوی تر کە دوای بە جێهێشتنی ژیانە مەبەستێتی چۆن بگەیتە ئەو شوێنەی کە پێی دەوترێت بەهەشت. لەکاتێکدا خەڵکی باشوری کوردستان سەرمەست کراوون بەپێکە یەک لەدوای یەکەکانی سیاسەت بەڵام پێکی ئەمڕۆیان تامێکی جیاوازە بەراوورد بە ئەوانی پێشتر، ئەم جۆرەیان بۆ هەندێ کەس قورسەو توشی ڕشانەوەی سیاسی دەکات ، بە ئارەزووی خۆی کێی مەبەست بێت دەکەوێتە وێزەی و پەڕی پێوە ناهێڵێت، دیارە ئەم ڕوانینە بۆ هەردوو بەرە (بەڵێ و نەخێر) ڕاستە، بۆ نموونە کەسێک بە ئارامی ڕوئیای خۆی دەدات و مەبەستێتی پەیامی خۆی بگەیەنێت ، دوای تێپەڕبوونی میلی سەعاتەکەمان دونیایەک لە ڕق و ناتۆرە و تەنانەت پەلکێش کردنیان بۆ نزمکردنەوەی ئاستی و کۆمەڵایەتی و ئەخلاقیان وەک دیاردیەکی قێزەوون بەدیدەکرێت لە هەردوو بەرە، هاوکات ئەم جۆرە لە جوڵەی زمان بە شێوازی دیکە ئاڵودەی خەڵکانی نوخبە و قەڵەم بەدەستەکانیش بۆتەوە.

بڕوانن ئێمەی کورد چۆن گوزارشت لە فیکری خۆمان دەکەین، دوای ٢٦ ساڵ لەو نیمچە ئازادیەی کە ڕەخسا بۆمان ، ببینن لە موخاتەبەی یەکتر چی ئاست نزمیەک ئامادەیی هەیە!، لەسەرو هەموویانەوە دەسەڵات،هێشتاکە مەلای بەیان بانگی نەداوە دێن ڕێگری لە خەڵک دەکەن بۆ سیمنارێک، جا وەرە ڕۆژی ٢٥ی ئەیلول دەبێت چی بگوزەرێت!!؟،هەرچەندە
ئەم جۆرە فشارانە بەربەستێکە لە قوڕ و لیتە ، بەڵام بە تەوژمی

شەپۆلێک فەنا دەبێت.

بە پێی یاسای نێو دەوڵەتی تاک ئازادە لە بڕیاردان بە کۆی پرسەکان، ئەمڕۆ حزبەکانی خاوەن دەسەڵات پرسێکی هەستیاریان خستۆتە سەر مێز ، دەبێت زۆر باش تێبگەن ئەو ڕۆژانە تێپەڕی مێگەل ئاسا سەری ڕێبگیرین، لەپای ئەم دوورە پەرێزیەتان لە شەقام پێتان وانەبێت بڕیاری کۆبونەوەکان وەکو خۆی تەعمیم بکرێ و خەڵکیش گوێڕایەڵ بێت بۆتان، ئەم جۆرە خواستەتان لە خەونێکی پچڕ پچڕ دەچێت و سەری لێدەرناکەن، مێژووی فەرمانڕەوایتیان نموونەیەکی بەردەستە کە خەڵک هەڵوەستەتان لێبکات.
پرسی ڕیفراندۆم لە ژینگەیەکی پڕ لە کێشەدا لە کاتێکدا سەرچاوەی زۆرێک لە ئەستەمەکان دەسەڵات خۆی پشکی شێری پێببڕێت چۆن دەبێت ئەم کارتە بەهێزە فڕێ بدات کاتێ دڵنیایی لەتوڕەیی خەڵک و ئامادەش نیت ئاشتی بکەیتەوە، ئەم جۆرە پرسانە پێویستی بە فەزایەکی ئارام و کردنەوەی دیالۆگە پێش هەر دەوڵەتێک لەگەڵ شەقامی خۆتدا، نازانین نهێننی دەست بۆ نەبردنی چی یە ؟!!، ڕاستی ئەم وەڵامە ڕوونە ئەویش ئەوەیە ڕووی ئێوەتان پێوە نەماوە گەل بدوێنن، پێویستە لەسەرتان ئەم هەنگاوە بنێن و گوێ بگرن بزانن ئەم دەنگە نەخێرانە بۆ هاوار دەکەن؟ چاوسورکردنەوە و ڕێگرتن تەنانەت کۆمەڵێ تەشهیرات بە ناوی عەراقچی ، جاشەیەتی و ناوزڕاندن تیماری ئەو برینە ناکات، ئەوە ئێوەن دەبێت ئاشتەوایی بجوڵێنن، وەرنە دەرەوە لە کۆشکەکانتان سیاسەت لە خەڵکەوە فێربن، ببنەوە بە بەشێک لە شەقام و سەرهەڵبڕن و گوێ بەداواکانیان بگرن، ئەوکات ئاپۆرای گشت پرسی بەڕێخەن.

تۆیەک بە من دەڵێت خائن و منیش بە تۆ بڵێم گەندەڵ و دز، ئەگەر ئەم زمانە ئامادەیی هەبێت چی جۆرە دەوڵەتێک دروست دەبێت!! ، پێویستە هەموو لێرەدا هەڵوەستەیەک بکەین تێبگەین و خاڵی هاوبەش بجوڵێنین ،پێش هەرشتێ ڕق بەرامبەر بەڕێ و نەخێر بوەستێنن و بە عەقڵی بەرچەکردار مامەڵە بەم پرسە نەکەین، ئەم جۆرە پرسانە هەمیشە بەرەی جیاوازی بۆ دروست دەبێت و پێویستە ڕێز لەو دەنگانە بگیرێت و ئەگەر کارامەیت و دڵنیایت ڕاستی بەرەی تۆیە پەیامی ڕاستگۆیی بە شەفافی بگەیەنە دەنگە ناڕازیەکان پێش هەر جوڵەیەکی هەرێمی و نێودەوڵەتی، میللەتێک دوای سەردەمێک لە داپڵۆسینی ڕەقیبەکان چی وای لێدەکات بڵێت نەخێر بە دەوڵەتی کوردی!! ئەگەر تەنها یەک دەنگیش بێت ، پێویستە دیراسە بکرێت لە هۆکارەکانی بگەین، چی بکرێت ئەو دەنگە ناڕازییە ئاشت بکرێتەوە، بەڵام چۆن

؟ بڕوانن مێژووی دینی ئیسلام لە دوای کۆچی پێغەمبەر تا ئەم ساتەش ئاشتەوایی بە خۆیەوە نەبینی ، هەمیشە شەڕێک، ڕقێک بوونی هەیە لە نێوان بەرەی ئەبوبەکر (سونە) و عەلی(شیعە)دا، ئەگەر ئەم دوو بەرەیە لە سەرەتادا سازشیان بەیەک بکردایە ، نە ئەو هەموو کوشتارە دەبوو بەمێژووی ئەم دینە و هەروەها ئاینەکەش بە ئەمڕۆ ئاراستەیەکی تری لە دونیادا وەردەگرت، دیارە ئەمە بۆ ئاینی مەسیحیش ڕاستە. لێرەدا بە وورژاندنی ئەم نموونە دیرۆکییە بە مەبەست بۆ داهاتووی خەڵکی کوردستان هێنامەوە، هەر بۆیە پەرت بوونی خەڵک بە گشت پرسی دەیان جار زیاتر لە شەڕی ناخۆی هێزە سیاسییەکان بە نەرێنی دەشکێتەوە و دەبێتە سەرەتایەکی درێژخایەن لە جیاوازی نێوان تاکەکان ، لێرەدا دەسەڵات و هێزە سیاسییەکان دەبێت بە عەقڵانی جوڵە بەم پرسە بکەن چونکە ئەنجامەکەی جیا لەو ئەگەرە چاوەڕوانکراوە کارەست بارانە ، دوودیدی جیاواز لە دونیابنی تاکی کوردا ئەرسکێنن کە نەتیجەکەی ڕق گەشە دەکات هەر یەک ئاراستەیەک دەگرێت و تەنها نەیارەکان لێی سومەند دەبن، لە کۆتایدا سەرنجتان ڕادەکێشمەوە بۆ سەرتایی دەست پێکی باسەکە کاتێک ئاین ڕێنمایی شێوازی ژیان دەکات لە کار و کردەوەکان بەڵام ئامانجی سەرەکی داهاتووە ئەبەدییەکەیە ، بە ئەمەش هەمان هاوکێشەیە ئەگەر ڕیفراندۆم بۆ دروست بوونی دەوڵەت بێت ، دەبێت خەڵک پێش چاوی ڕوون بێت لە دروست بوونی ئەو دەوڵەتە بۆ ژیان دەبێت بەهەشتێک حزوری هەبێت بەخەڵک، بە پێچەوانەوە ئازار بکێشم بە دەست ڕەقیبەوە تەنها ئازاری جەستەیە بەڵام ئازاری دیکتاتۆری خۆماڵی بەدەر لە جەستە ڕوحییشە.

ئاوێنەی گەل ... چالاک ئاغجەلەری

کاتێک دەمانەوێت بیربکەینەوە لە شێوازی بەڕێوەچوونی ژیان لەو ژینگە کۆمەڵایەتی و سیاسی و فەرهەنگییە ی نیشتمانێکدا کە زۆرینەی تاکەکانی بە نزیکایەتی و هاوخوێنی نەژادەکیان پێکهێناوە وەکو تەواوی کۆمەڵگەی دونیا گوزارشت بە کلتور و ڕەسەنایەتی خۆمان دەکەین هاوبەش لەگەڵ چەندین نەژاد وئاینزای جیاواز ، وەک گەلێک

لە جوگرافیایەکی دیاریکراودا کە شوێنگەی چاو هەڵهێنان و گەشە وگەورەبوونمان بێتە شوناسی کەسێتیمان بە کەی سەرکەوتن و نوشستەکان ، تەواوی ئازار و خەندەکان ، لە پێویستی پێدانی ژیانەکی ڕەنگاو ڕەنگ کە گوزارشت بکات لە جوانیەکانی ئەم میللەتە هەنگاوەکان بە پێشەوە پێویستی بە هاوڕێکی و هاوتەریبی تاک بە تاکی ئەم کۆمەڵگەیەیە بە دوا وەستگەی ئارام.

شەرم ئامێز نییە ئەگەر وەکو میللەتێکی دواکەوتو بە وێنەی زەرینەی گەلانی ڕۆژهەڵاتی ناوین خۆمان بکەینە ئەم کاتەگۆریەوە، کاتێک بە پێشینی ئەم بەرگە خۆمانناساند ، هەربۆیە لە وەرگرتنی ئەم دۆخە لە کەمی وبێکمزانینەوە نییە ، چۆن وە بۆچی؟
میللەتێک بە درێژایی ژیانی کۆمەڵایەتی و سیاسی کارکتەرێکی بنەڕەتی پێنەدرابێت لە کەی سیناریۆکانی ژیانی هاوچەرخ ، هەمیشە دەقە هونراوەکان لە دەرەوەی ناخی خۆی شوناسیان پێدابێت لەزۆربەی بوارەکاندا و هەروەها بەردەوامیی هەرشی شەپۆل خنکێنەرەکان میللەتی ئالودەی دۆگمایی و دواکەتوی هزری کردوە، لەبرێ بەدواوە بە هەستکردن یان پێبەردن بەم دەردە دەبێت وەکی چارەسەر و ڕێگەچارەی ئەو دۆخە بین کەخەفەی کردوین ، خێرایی هەنگاوەکان بە تێپەڕاندنی هەڵە بقەکان دەبێت هاوتای تەوژمی باڵەکانی هەڵۆ بێت بە هەرچی زووتر مانئاوی کردن لە مێژوویەی سەپێندرا بەسەرماندا.

بە جیاواز لە مێژوویەی کە داگیرکەرانی ئەم میللەتە بە خاک و فەرهەنگ و فیکریەوە کەوتنە وەزەی تاوەکو ئەندازەی خۆ وونکردن لەوەی ئەمە کەن و مێژەری ڕەوایەتی بە ژیان بەرپرسیارێتیمان بەی بە ناڕەشنی دەرکەوت ، هاوکات خۆشمان و هەنگاوەکانمان لە هەر هەولێک بە دەربازبوون لە نەهامەتیەکانی نەمان توانی لیخنی ئەو واقعە سەپێنەرە ببەزێنین ، وەک بەکارهێنەرێکی ستەم لێکراو سینەی خۆمان پاک بکەینەوە ، بەردەوام بەهەمان نەفەسی داگیرکەر هەڵسوکەوتمان لەگەڵ خۆدا کرد، بە نموونە زۆربەی ڕەوتە سیاسیەکانی ئەم گەلە چۆن ڕەقیبەکان وەک دێوەزمەیەکی ترسناک و خوێن هێنەر خۆیان خاڵی کردوە پێمان ، ئەم فریادڕەسانەش فەرهەنگەکی لەمە زیاتریان لە کەشکەکەیاندا نەبوو ، خاڵی خاڵی بوون لە هەموو ئەو خواستە مێژینەی وەک ستەم لێکراوێک خەونی ئەرخوانیمان پێوە دەبینی، ئەوەی ئەمانی لە ئەوان جیاکردەوە تەنها وتەنها زمانی ئاخاوتنەکە بوو و هیچی تر.

ئەستا تێگەیشتین لەکامە فەزای ژیاندا هەناسەدەدەین ، ڕوونی ئاسەمان چ لەڕێیەک بەری گرتوە و کەن ئەوانەی بەیار لەسەر

ئایندەمان د□د□ن، ئەمڕۆ هاتوون گەرەکیانە وەکو کەسێکی نەخوێنەوار پەنجەمان بگرن و مۆری نەگبەتیمان پێبکەنە سەر کاغەزی سپی و ئازادمان بکەن!!!، لە کاتێکدا خۆیان بوونەتە سەرچاوەی ئێش و ئازار بەسەرمانەوە، هەرکەسێ بە ئازادی بیربکاتەوە و قسەی هەبێت تا پێیان بکرێت دوژمن ئاسا بەرامبەری ڕادەوەستن و پاکتاوی جەسەدی دەکەن، تەواوی وێنا جوانەکانی ڕوح و ژیانمان لە ناشیرینی ئەواندا وون بوونە.

تەماشاکەن بیرکورتی ئەم ک□م□□ چ□ن ژیانمان بە هەڵگەڕاوەیی پێدەناسێنن ، ئازادیەک کە خواستی هەموو گەل بوو ووردو ووردە دەیکەنە باخەڵی خویانەوە ، خەریکە وەکو بڵقی سەرئاو وون دەبێت لە پێش چاومان. ئەمڕۆ ئەوەی هاوڕای داخوازیەکانی ئێوە نییە بە ئاگاییەوە هەڵسوکەوت لەگەڵ ئایندەی خۆی دەکات، هەر یەکێک کتێبخانەیەکی گەڕۆکی لە باخەڵدایە و دونیا بە ڕەنگا وڕەنگی دەبینێت ، چیتر ڕێگە نادات ئێوە ببنە ڕۆشنگەری ڕێگەیان ، دەزانێت ڕیفراندۆم کەی و چۆن دەکرێت ، هاوکات ئاگادارە لە فەزایی دواکەوتویی عێراق، لەم ساتە هەستیارەدا جوڵەیەکی ئیفلج بووی لەم جۆرە چەندین بار لە باشوری سودان خراپتر دەشکێتەوە بەسەریدا، لەوەش بە ئاگایە جیاوازی فیدراڵیەتی کەنەدا و کوبێک ، عێراق و هەرێمی کوردستان بەراوورد ناکرێت بەدەر لە ناوەکەی. هێشتا هیچ نەبووە عومەر بەشیرەکانی بەغدا هەڕەشەی لێسەندنەوەی ڕەگەزنامەی لێ دەکەن و دەبێت هەرچی کوردی بەغدا وباشورە خۆیان ئامادەبکەن کە هەمان هەناسەی ش□ق□نی بەعس ئاسا ئاودووی سنوری ووڵاتێکی تەواو دزراویان دەکەنەوە ، ووڵاتێک ئەوەی تێیدا سەورەر نییە ئازادی و یاساکانی ڕێکخستنی ژیانە، دەمارگیری خێڵەکیتان لە ئاستێکدایە مردن و ه□زار کەوتنی گەلێکی ٤ بۆ ٥ ملیۆنی بکەیتە پێش مەرجی ئەو گرەوە سیاسیەی هەرچی دۆست و دوژمنە ئەنجامی دۆڕانەکەیت پێدەڵێن، بەڵام سوربوونتان بەدەر لە ب□ □و□یایی سیاسەتتان خواستێک ئامادەیی هەیە تەنها خۆتان لێی سودمەندن .

ئەوەی ماوەتەوە و شایەنی وەستان بێت لەسەری بۆ پرسێکی هێند چارەنووس ساز و نە هێڵین جارێکی تر خەرمانی ماندوبوونی ئەم گەلە توشی ئاشبەتالێکی تر بێت، مێژووی ٢٥ ساڵی دەسەڵات و فەرمانڕەواییەتیتان پێمان دەڵێت نەخێر .. نەخێر بۆ ئەو ئازادییەی ئێوە فەرمانڕەوایی بکەن. کەڵبەی تیژی دوژمنان پێمان دەڵێت بە ووریاییەوە هەنگاوەکانمان بهاوێژین، دونیای دەرەوە و بەرژەوەندیە زەبەلاحەکانیان لە عێراق و ناوچەکە تەرازوی

خواستەکانیان ناهاوسەنگە بەم پرسە و دەبێت دووجار هەڵوێست□ بکەین ، عێراقی دوای داعشیش سوارە و کارێک بکرێت هەموو قوربانی و نەبەردیەکانی پێشمەرگە و گەریلا بە باڵای ئەواندا نەبڕێت ، ژیرانە مامەڵەیەکی سیاسی تەندروست بەگەڕ بخرێت بۆ وەرگرتنی زۆرترین پاداشت (سیاسی وئابوری)، هەر بۆیە تەواوی ئەگەرەکان ئاماژەن بۆ سەنگینی ئەو بەردەی کە پێتان هەڵناگیرێت ، تەنها ئامۆژگاریش بۆ ئێوەی مەینەتهێن پێش هەر هەنگاوێک ئەگەر دەکرێت ل□ بەردەم ئاوێنەی گەلەدا تەماشایەکی ڕوخسارتان بکەن.